

Kovács Géza:

A gyülekezetnövekedés titka és útjai

(A folyamatos ébredés 16 feltétele)

Igei látások a házassággal kapcsolatosan

„Aki hisz énbenem, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek”

Előszó

Egy félnapos előadás szerkesztett változatát tartalmazza ez a kis könyv. 2000 márciusában Kolozsváron jártam. Az, akkor ott működő magyarnyelvű baptista Teológia dékánja arra kért, hogy hitbéli és missziómunkában szerzett gyakorlati tapasztalataim alapján szóljak a diákoknak a gyülekezetnövekedés titkáról és útjairól. Azt is hozzátette, hogy vegyem figyelembe a baptista identitást, vagyis a baptista közösség sajátosságos helyzetét és küldetését.

Örömmel tettem eleget a kérésnek.

A diákok az előadást szalagra rögzítették, aztán legépelték. Az írásos anyagot e-mailon elküldték hozzám Magyarországra, azzal a kéréssel, hogy az általam fontosnak tartott javításokat, stilizálást, esetleg kiegészítést végezzem el, és úgy küldjem vissza. Ezt is szívesen megtettem. Én nyertem általa a legtöbbet.

Ezt a javított, és kissé bővített előadást tartalmazza ez a kis könyv. Hiszem, hogy a Szentlélek készítetett arra, hogy kezébe adjam, és figyelmébe ajánljam e könyvecske üzenetét azoknak, akik Krisztusnak és az Ő Gyülekezetének a szerelmesei, és nemcsak kívánják, hanem teljes odaszánással munkálják is Krisztus testének, a Gyülekezetnek a növekedését.

Bevezetés

Minden keresztyén gyülekezet vágya és szent törekvése, ugyanakkor Istentől való felelőssége és küldetése is, hogy élő, és növekvő gyülekezet legyen. Olyan meleg lelki otthont nyújtó közösség, ahol a szeretet légköre termékeny talajjá formálja az ott megjelenő emberek szívét az Ige és felülről való élet számára.

A gyülekezet legyen olyan, mint egy jól ápolt, sok gyümölcsöt termő fa, vagy mint egy termékeny korban lévő fiatal édesanya, aki egészséges gyermekeket szül és nevel. Legyen Jézus Krisztus élő teste, amelybe a Szentlélek folyamatosan új tagokat épít be; a régi tagok pedig nemcsak örülnek az új megtérőknek, hanem életprogramot és boldogságot is jelent számukra a folyamatos növekedés, amelynek szeretetet árasztó életükkel és szolgálataikkal ők is az eszközei.

Minden Istentől felkent lelkipásztor, és minden újjászületett hívő ember természetes és Isten akarata szerint való igénye, hogy az a gyülekezet, amelyben él, és munkálkodik, folyamatos ébredésben éljen. Olyan gyülekezet legyen, ahova örömmel jönnek az Istent kereső emberek, és hallva az Ige üzenetét nemcsak „megfogán” bennük, hanem a gyülekezet szeretetközösségében (mint anyaméhben) születésre (újjászületésre) alkalmassá fejlődnek. Ugyanakkor vannak már (lelkileg) megszületett, de még táplálásra és ápolásra szoruló „kisdedek”, akiknek a gyermeki öröme, az első önálló lépéseik, és imáik melegséget árasztó új hangot és jó ízt jelentenek az egész gyülekezetnek. És természetesen jelen van a gyülekezetben minden lelki korosztály: a tevékenységet, erőt képviselő és mindig új, és építő ötletet megvalósító és Istent dicsőítő „fiatalok”, a terhet vállaló és a Lélek ajándékaival éretten szolgáló „középkorúak”, és a józanságban, szeretetben, példamutatásban és imádkozásban előljáró, a növekedésnek őszintén együtt örvendező „idősek” korosztálya.

Az ApCsel könyve az első keresztyén gyülekezetet mutatja be ilyen folyamatos növekedésében. A 16:5 versben átfogó jellemzéseként olvassuk: „A gyülekezetek pedig erősödtek a hitben, és naponként szaporodtak lélekszámban”. Ez az ideális és kívánatos állapot. Ezt nevezhetjük folyamatos ébredésnek.

A gyülekezetek Ura és Gazdája ma is ugyanaz, akiről ezt olvassuk a Zsid 13:8. versében: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” A gyülekezetek építő mestere, a köztünk és a bennünk munkálkodó Szentlélek is ugyanaz. Róla írja Pál: „Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor 3:16) A mindenható Isten pedig „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére” – olvassuk Pál apostol bizonyágtevésében. (1Tim 2:4)

Meg kellene hát találnunk azt az utat, amelyen Isten akarata, Jézus Krisztus nevének erejében, a Szentlélek által ma is teljesül. Még hozzá emberek által, vagyis általunk, mert Isten az Ő üdvözítő és életet teremtő munkáját mindig emberek által végezte, és végzi!

A szent és nagy titok: megismerni azt a hitet, amelyről Jézus így nyilatkozott: „aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek” (Jn 7:38) János, az Evangélium írója részben megfejt a titkot, amikor így folytatja: „ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni”. (Jn 7:39) — Azért mondom, hogy csak részben fejtette meg János a titkot, mert a Szentlélek már eljött, jelen van, sőt bennünk lakik, be akar tölteni, győzelmes eszközzé — élő víz forrásává — akar és tud tenni minket! Mi hiányzik még? A Jézus Krisztusban való hit titkát és útját kell megtalálnunk! Jézus azt mondja: „aki hisz énbenem” annak a belsejéből árasztja az élő víz folyamát a Szentlélek. A kérdés tehát az: hogyan nyerhetjük meg a Jézus Krisztusban való hitnek azt a kívánatos mértékét és erejét, amely élő vizet árasztó folyammá teszi ajkunkon az Igét, a bizonyágtételt, az énekeket, és minden szolgálatunkat?

Ennek a titoknak a megfejtésére induljunk, amikor ezt a kis könyvet a kezünkbe vesszük. Ne feledjük, nem módszereket, nem missziós stratégiát kell tanulnunk! Még akkor sem, ha természetesen a lélekmentés evangéliumi szolgálata mindig bizonyos tevékenységekben valósul meg. Az apostolok is — olykor halált megvető bátorsággal — tevékenykedtek. Jézus maga is éjt nappallá téve munkálkodott földön járta idején, annyira, hogy „még enni sem tudtak emiatt” (Mk 3:20)

A lényeg azonban az, hogy Jézus és az apostolok minden lépést hitben tettek meg, és minden szót hitben mondtak ki. Vagyis semmit sem tettek a maguk terve, elgondolása és akarata szerint, hanem a legapróbb részletekig engedelmesen úgy, és azt, amit az Atya — hit által — kijelentett számukra.

Tudomásul kell vennünk, hogy a mennyei bankban csak Jézus Krisztus nevének van folyószámla, mégpedig kimeríthetetlenül gazdag betétállomány. Csak akkor nyerhetek mennyei áldást, áradást, folyósítást és kiutalást, ha a beadványomon — kérésesen — Jézus Krisztus aláírása — a neve — rajta van!

A gyülekezetnövekedés titka és útjai

(A kolozsvári magyar Teológia hallgatói számára tartott előadás)

Magamról

Mivel a nevezett témában elsősorban a Krisztus követésében és szolgálatában szerzett tapasztalataimat szeretném megosztani veletek, engedjétek meg, hogy először magamról szóljak.

Békés városában születtem egy tanyán, ott növekedtem fel a Fekete Kőrös partján. Legkedvesebb gyerekkori emlékeim a tanyasi élethez fűződnek. Hívó szülők gyermekeként megszerettem a Bibliát, de meg kellett tapasztalnom, hogy személyes találkozásra van szükség Jézus Krisztussal.

14 éves voltam, amikor megszólított az Úr. Tovább akartam tanulni, ezért – egy bátyámmal – otthagytuk a tanyát és egy albérleti szobába költöztünk a városba. Munkát vállaltunk és magántanulóként végeztük el a gimnáziumot. Kemény négy esztendő volt, amíg leérettségiztem.

Ez az időszak volt az, amikor kicsöppentem a meleg hívó családi légkörből, az addig ismeretlen „nagyvilágba”. Megkóstoltam, hogy milyenek a kísértések, a világi környezet csábításai, a testi vágyak felébredő gyötrése. Kemény harcok és elbukások közben megláttam, hogy elveszett, bűnös ember vagyok. Akkor világosodott meg számomra, hogy Jézus Krisztus váltsága és szabadítása nélkül csak a kárhozat lehet az osztályrészem. – Evangélizáció volt Békésen és egy igehirdetés hatására – Isten kegyelméből – összetört a szívem.

Egy ébredési hullám volt akkor Magyarországon. Úgy hívták, hogy „megszentelődési mozgalom”. Elsősorban a hívők megtérését munkálták. Ennek a mozgalomnak egyik vezetője – Bretz Vilmos – hirdette akkor az Igét Békésen. Ennek az igehirdetésnek lettem én az „áldozata”. – Jól emlékszem ma is, hogy mélységes és könnyes összetöretésben és nagy felszabadulásban nyertem meg bűneim bocsánatát és az üdvösségemet. – Aztán sokáig nem találtam helyemet a korábbi környezetemben. Nagy, népes gyülekezet volt akkor Békésen, nagyszámú ifjúsággal. Attól a pillanattól kezdve azonban nem éreztem jól magamat a hívő haverok között. Túl silánynak és fölszínesnek éreztem őket. Önmagamot is szerencsétlennek éreztem. Nem tudtam eldönteni, hogy bennem, vagy bennük van e a baj. Már arra is gondoltam, hogy talán én nem vagyok „normális” és ezért nem tudok velük úgy haverkodni, mint azelőtt.

Szerencsémre volt egy nagyszerű lelkipásztorom – ez nagy kegyelem volt a számomra. Ő észrevette a vergődésemet és munkatársként vett maga mellé. Összefogtunk és először fiúkört, majd önképzőkört szerveztünk. Csodás emlékeim fűződnek ezekhez. Nagy megújulást munkált Isten közel négy éven át nemcsak bennem, hanem az ifjúságban is.

Én közben kereskedő voltam, szerettem a szakmámat és nagy terveim voltak. Már felvételt nyertem a Kereskedelmi Akadémiára, amikor egy különleges imádkozásom volt. Hogy mi is történt? – nincs rá magyarázatom. Az Úr imádság közben odaállt mellém, és azt mondta: „te csak kérsz, kérsz, és amit én kérek, azt nem adod . . . !?” Föl kellett nézнем, de nem láttam semmit. Arra sincs magyarázatom, amit én akkor ott a térdeimen Istennek mondtam. Azelőtt ugyanis soha nem foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy nekem a Teológiára kellene mennem. Ott, akkor a térdemen mégis kimondtam, hogy „Uram elmegyek”.

Aztán még sok minden történt. Lakhelyünkre ért a II. világháború frontvonala. Jött a hír, hogy Budapesten lebombázták a Teológia épületét a Margit rakparton. Tanárok is meghaltak. Semmi remény nem volt arra, hogy újra megnyílik az Intézet. – Én önálló üzletet nyitottam és úgy láttam, hogy számomra nincs többé Teológia. Az üzlet nagyon sikeres volt. Egy éven belül már öten dolgoztunk benne, Békés – Gyulán, a főtéren.

Egy napon jött a távirat: „a Teológia megnyílt, várjuk!” — Ekkor már vőlegény voltam, ki volt tűzve a mennyezőnk dátuma. Kibéreltünk egy lakást és készültünk a mennyezőre. Akkor úgy gondoltam, hogy számomra a Teológia „vonata” már elment.

Amikor azonban a táviratot megmutattam a menyasszonyomnak, meglepő fordulat állt be. Itt el kell mondanom, hogy amikor a menyasszonyommal – kb. másfél évvel azelőtt – legelőször elbeszélgettem, ezt mondtam neki: „Tudnál-e úgy társam lenni egy egész életre, hogy csak a harmadik lehetsz a számomra? Mert nekem az első Jézus Krisztus, a második a gyülekezet, és hát neked csak a harmadik hely jut?” Mike Olgának hívták ezt a leányzót. Ő akkor kellemes, és nagy meglepetésemre azonnal kimondta, hogy IGEN.

Nos, most, amikor a táviratot mutattam neki és hozzáfűztem, hogy „természetesen” én már nem szándékozom a Teológiára menni; ő így szólt: „Nem emlékszel, hogy mit ígértél az Úrnak? Nem lesz rajtunk Isten áldása, ha azt megszeged . . . !” — Akkor egy pillanat alatt eldőlt bennem: felszámoltam az üzletet és mentem.

Baptista identitásunkról.

Az én mai témám az, hogy a baptista identitású és baptista hagyományokkal élő gyülekezetekben hogyan találhatjuk meg az eleven evangéliumi missziókat, a gyülekezetek növekedésének az útját. – Ami az identitásunkat illeti, úgy gondolom, hogy a legfontosabb baptista identitásunk és egyben küldetésünk is az, hogy mi közösségi egyház vagyunk. Ez alatt azt értem, hogy a mi gyülekezeteinknek csak megtért és újjászületett emberek lehetnek a tagjaivá, és mindent meg is kell tennünk azért, hogy ez így legyen és maradjon. A másik pedig – ezzel összefüggően – az, hogy a gyülekezeteinkben a szentség biblikus rendjét és tisztaságát igyekszünk fenntartani, amely egyben a kegyelem rendjét és a gyülekezeti fegyelem gyakorlását jelenti. Vagyis csak addig tartunk bárkit is tagnak, amíg hűséges. Ha pedig hűtlenné válik, - elesik, elbukik – a gyülekezetnek ezt észre kell vennie. Ezután pedig, ha többféle intésre is engedetlen marad, nem tekinthetjük tovább az illetőt a gyülekezet tagjának. Ez a látásunk és gyakorlatunk nagy különbséget jelent a népegyházi gondolkodástól.

Egy példát mondok erre- Újpesten voltam lelkipásztor 13 évig, ahol – a talán általatok is ismert – Gyökössy Endre volt a református lelkipásztor. Szerettük egymást és többször szolgáltunk közösen, náluk is, nálunk is. Gyökössy Endre neves, kiemelkedő tehetségű ember lévén állandóan zsúfolt templomban hirdette az Igét. Egyszer megkérdeztem tőle: „amikor úrvacsorához járul a gyülekezeted, van e valamiféle ismereted arról, hogy a gyülekezetekben, kik a megtért és újjászületett emberek és kik azok, akik még csak keresők, vagy éppen kíváncsiskodók de nem megtértek? ... Ő így válaszolt: „Ez az Úr dolga.” Ő ilyesmivel nem foglalkozik, ő csak hirdeti az Igét. Ime egy komolyan megtért és sikeres népegyházi lelkész gondolkodása ez, mint általában a népegyházi gondolkodás a gyülekezetről. Ugye milyen távol áll tőlünk ez! Hogyan lehetséges meghitt Krisztusban való szeretetközösség ott, ahol nem fontos, hogy kik alkotják az úrvacsorázó közösséget? Tegnap részegeskedett, ma is durván káromkodott, de ő úrvacsorát vesz. A népegyházi gondolkodás szerint ez nem tartozik ránk, majd az Úr kiválogatja a világ végén az embereket, ahogyan Jézus a konkolyról szóló példázatában beszél erről.

Mi – mint közösségi egyház – az Újszövetségi Szentírás – különösen a páli levelek – alapján, úgy látjuk, hogy a gyülekezet a Krisztus teste, amelybe a Szentlélek azokat építi be, akiket újjászült. Arra kell igyekeznünk, hogy minden helyi gyülekezetnek is azok legyenek a tagjai, akik ténylegesen megtértek. A gyülekezet legyen a világtól elkülönült, de a világ megmentését munkáló, és Isten védelme alatt élő közösség, amelyről tudjuk, hogy ki a tagja.

Nekem mindig fontos álláspontom volt ez. Minden év január 1.-én elkészítettem a tagok névsorát – úgy, hogy az évközből bekövetkező változásokat ráírhattam. Úgy gondolkodom, ha csak azok üdvözülnek, akiknek a neve be van írva az Élet könyvébe – vagyis ha Isten ilyen pontos nyilvántartást vezet az üdvözülendőkről – akkor én is nagy felelősséggel kell, hogy kezeljem ezt a

dolgot. Vagyis úgy munkáljam – a Lélek által – az emberek üdvösségét, hogy lehetőleg ne érje őket hatalmas csalódás „ama napon”, amikor – amint Jézus mondja – sokan lesznek, akik azt mondják: „Uram, Uram, mi a te nevedben prófétáltunk”, de Jézus így válaszol: „nem ismerlek titeket!”

Számvetés a szolgálatomról.

Nem szeretnék abba a hibába esni, amit egy úszómesterről olvastam. Úszásra tanította a fiatalokat. Pontosan elmondta, hogy milyen is az a mellúszás, milyen testmozgás jellemzi a pillangóúszást, stb. Amikor aztán azt kérték, hogy most már mutassa be ezeket az úszásokat, ő azt mondta: „ja ... én pontosan el tudom mondani, hogy hogyan kell úszni, de úszni azt nem tudok.” Nem szeretnék úgy beszélni a gyülekezetnövekedésről, hogy ne adhatnék számot arról, hogy miként valósult ez meg az én több mint öt évtizedes szolgálatom alatt. Így hát fogadjátok most az én lelkipásztori munkálkodásomról szóló ilyen irányú rövid számvetésemet.

1948. augusztus 1.-én álltam szolgálatba, mint helyettes lelkipásztor Újpesten. Dr. Haraszti Sándor – a gyülekezet pásztorja – két évre külföldre ment és – nagy meglepetésemre – a gyülekezet engem kért meg az igehirdetés szolgálatára és az ifjúság vezetésére. Harmadik éves teológus voltam akkor, de már nős, egy kisgyermekkel. A lelkipásztorlakásba is beköltöztünk. Innen számíthatom tehát a szolgálatba állásomat, noha a felavatásom csak két évvel később történt meg, amikor befejeztem tanulmányaimat, mind az Egyetemen, mind a Teológián, és a gyülekezet „véglegesítette” meghívásomat.

Mivel 1948-tól kezdve – mint már említettem – pontos nyilvántartást vezettem a gyülekezet tagjairól, el tudom mondani, hogy miként alakultak azok a gyülekezetek, amelyekben – Isten kegyelméből – lelkipásztorként azóta szolgáltam. Újpesten 186 tagja volt a gyülekezetnek, amikor odaérkeztem a családommal együtt. (23 éves voltam akkor). 13 évig szolgáltam Újpesten és 313 tag volt, amikor elbúcsúztam. Ócsára mentünk. Ez a kommunista hatóság – az Állami Egyházügyi Hivatal – erőszakos intézkedése alapján történt. Azonnali hatállyal el kellett hagynunk Budapest területét. Ócsán csodálatos ébredést éltünk át. A legjelentősebbek nem a megtérések voltak, hanem a gyülekezet régi tagjainak – szinte egyenkénti – megújulása. Hatalmas élményt jelentett ez 1961-62-ben. (Erdélyből való lelki munkások is részt vettek benne: Gergely Pál és Nagy Károly) Két és fél évig voltam Ócsán pásztor, 146-ról 186-ra növekedett a gyülekezet taglétszáma.

Az újpesti gyülekezetnek a hatósággal folytatott kemény hadakozása gyümölcsként visszaköltöztünk Újpestre, és ismét átvettem a pásztori szolgálatot. Nem sokáig tartott. Még abban az évben (1964-ben) fegyelmivel távolítottak el. Indok: Tahiban üdültetés helyett evangélizátunk. És ez igaz is volt. Mintegy 800-an voltak akkor a Tah-i táborban, és sokan jutottak őszinte

megtérésre. Csodás napok voltak! Akkor, egyházunk akkori vezetése, körlevelet küldött az országunk minden gyülekezetébe, amelyben közölték, hogy „Kovács Géza soha többé lelkész nem lehet”. Ezután 7 évig polgári foglalkozásban dolgoztam.

Én akkor felszabadultnak éreztem magamat arra, hogy ahova hívtak, oda menjek az Evangéliumot hirdetni. Meg kell mondanom, hogy nem minden gyülekezet, vagy lelkipásztor, mert akkor engem hívni. A kommunista hatóság által megbélyegzett ember voltam. De elég sokan hívtak ahhoz, hogy minden vasárnap volt olyan hely, ahol fogadtak. Ahova hívtak ott örömmel hirdettem az Igét. Két év után behívtak egy hivatalba, ahol ezt mondták: „ha abbahagyod az országjárásod, megkapod Budafokot”. Így kerültem Budafokra.

32 tagja volt akkor a budafoki Gyülekezetnek. 23 évig szolgáltam ott. Isten nagyon sok és gazdag áldást adott. Építhettünk egy 500 ülőhelyes új imaházat, mert a régiben nem fértünk. Végül 275 tagtól búcsúztam el Budafokon 1989-ben. Aztán életem legcsodálatosabb hat esztendeje következett Debrecenben, ahova 1989-ben, a rendszerváltás évében hívtak meg. Egy 320 tagú, szép, nagy gyülekezet volt ott és 6 év alatt 502 tagúvá növekedett. A kegyelem nagy győzelme volt ez az Evangélium által. Több mint 150-en „kívülről” tértek meg. Ezen kívül még vagy 40-50 fő a mi gyermekeink közül is.

Jelenleg 4 éve – 1996 óta – Kecskeméten vagyok a gyülekezet lelkipásztora. 70 év fölött már nem akartam ilyen állandó szolgálatot vállalni, de Isten készítése nyomán mégis elvállaltam. Itt 54 tagja volt a gyülekezetnek, amikor odaérkeztem. Isten és a gyülekezet jó munkát végzett, most ez év, 2000 január 1.-ére 104 tagúvá növekedtünk. Hála az Úrnak, a növekedés túlnyomó része a „kívülről” megtérőkből van.

A kérdés tehát az, hogy miként történtek a növekedések az elsorolt gyülekezetekben? Ha az egyes városok lakosságának a számához mérem, egyáltalán nem jelentősek ezek a növekedések. Ha úgy nézem, hogy hány lakosa van Budapestnek, Debrecennek, Kecskemétnek és hogy hányan tértek meg a szolgálatom idején, akkor nyomorultan kis szám ez, és szomorúan nagyon kevés. Ha azonban arról az oldalról nézem, hogy ugyanezen évtizedek alatt a magyarországi baptisták száma közel 4000-el csökkent, és hogy nagyon sok vidéki gyülekezet – legalább 250 – megszűnt, valamint a pesti gyülekezetek – ahova pedig sokan betelepültek – sem növekedtek, hanem inkább fogytak (pl. az Újpesti Gyülekezet közel 100 taggal kisebb, mint akkor). Ha tehát így nézem, akkor – nagy alázattal és Isten iránt való hálaadásban – mégis csak azt kell mondanom, hogy valami titka volt ezeknek a növekedéseknek. Nem tudom pontosan meghatározni, hogy mi a titok, de 16 pontban mégis megkísérlem elmondani azt, ahogyan én látom a gyülekezetek növekedésének a titkát és útját.

1. Isten adja.

A növekedést egyedül Isten adja, ember nem képes megcsinálni. Nem lehet önmagamban, vagy bárki emberben való bizakodással megtervezni. Csak csalódással járhat, ha azt gondolod: „majd én odamegyek, ezt és azt teszem, és az Isten megáld.” Az életet, a növekedést egyedül Isten adja. Ennek a tudata nagyon alázatossá teszi az embert és megfoszt minden magabizástól. Elúzi belőlem azt a gondolatot, hogy bármilyen adottsággal, vagy szervező készséggel én el tudnék érni valami eredményt. Úgy van ez, ahogyan Pál írja: „Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta. Úgyhogy az nem számít, aki ültet, az, sem aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.” (1Kor 3:6-7)

Ez a gondolkodás arra kényszerít, hogy ne én készítsek terveket. Ezt nagyon fontosnak tartom! Hanem a tervekészítés helyett, sok könyörgés, gyötrelem és tusakodás által fedezzem fel, hogy mi az Isten terve, és annak végrehajtásába álljak be. A külső szemlélő számára fel sem tűnik, hogy milyen nagy különbség van a két hozzáállás között. Az utóbbi látás az Ef 2:10-re épít, ahol arról van szó, hogy Isten arra teremtett újjá, hogy az általa előre elkészített jócselekedetekben járjunk.

Ifjú pásztorként, Újpesten nagy lelkesedéssel és nagyon sok munkával megterveztem, hogy miként lehetne megvalósítani azt, hogy a gyülekezet minden tagjának legyen feladata. Íróasztal mellett 20 csoportra osztottam fel a gyülekezetet, mindegyik csoportot más – más feladattal. Pl. betegek látogatása, közeledők segítése, elmaradottak felkeresése, stb., stb. Mindegyik csoportnak volt vezetője. A gyülekezet vezetősége, majd maga a gyülekezet is elfogadta, megszavazta. Beindult a gépezet ... - Nem mondhatom, hogy semmi eredménye nem volt. Néhányan fellelkesedtek és tevékenyebbek lettek. De egy kis mozgolódáson túl csak jó szándékú, de gyümölcstelen, emberi erőlködésnek bizonyult. Pedig sokat imádkoztunk is azért, hogy Isten csatlakozzon, és áldja meg tevékenységünket. – Rá kellett jönnöm, hogy az Isten útja más. Buzgó imaközösségekre van szükség, amelyekben egész önmagunkat feladva elkérjük, az Ő közelségében meglátjuk és fölfedezzük, hogy mi az Isten terve. Tiszta látást ad, hogy hol van az a most még zöld fű, amelyben – noha 4 hónap múlva lesz az aratás (Jn 4:35) – az Ő szemével már láthatom a fehér kalászkokat. Ha Isten ad látást a teendő feladatokra, Ő ad buzgó odaszánást és engedelmisséget is a plántálásra és az öntözésre. Mert az én dolgom csupán ennyi. Isten választja ki és készíti elő az embereket, nekem csak melléje kell állnom, közvetítenem kell az Isten megszólítását, és utána csodálnom, hogy Ő miként munkálkodik és ragadja meg szeretetével őket. Valahogy így látom én a növekedés útját. Tudnom kell, hogy Isten adja és nekem Ő melléje kell állnom, mert eszközül akar felhasználni emberek megmentésében.

Úgy van ez, mint ahogyan a filadelfiai gyülekezetnek mondja az Úr Jézus: „nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be” (Jel 3:8). Van számodra egy nyitott ajtó, amelyet Jézus ad ... azt lásd meg, vedd nagyon komolyan és használd ki! Ha egy ajtó be van zárva, hiába dörömbölsz rajta, te nem tudod azt kinyitni! Ez áll emberekre, legkülönbözőbb célokra és elhatározásokra. A nyitott ajtót Isten adja, azt fölfedezni, azon belépni – úgy látom – ez a mi feladatunk. Egyben így valósul meg a nagy titok: Isten adja a növekedést.

2. **A kegyelem Evangéliuma szóljon.**

Itt a Teológián stílszerű erről szólnom, hiszen ti arra készültök, hogy az Evangéliumot, az Igét hirdessétek. Az Ef 2:4-9-ben különösen világosan tárja elénk Pál apostol, hogy a felülről való élet megnyerése kizárólag Isten gazdag szeretetéből, hit által, ingyen kegyelemből lehet a mienk és bárkié. Nem cselekedetekből, hanem kizárólag kegyelemből, Isten ajándéka az, hogy életre keltett, feltámasztott és ültetett a mennyek világába, Krisztus Jézusért. – Ez a kegyelem Evangéliuma. Ez szóljon azzal a belső bizonyossággal és tudattal, hogy Isten megszólít embereket és erre engem, és téged használ fel eszközül! Isten meg tud szabadítani embereket, de az én és a te ajkadról kell megszólalnia a szabadítás Evangéliumának! Isten hatalmas arra, hogy megtegye, és minket méltat arra, hogy ebben eszközök legyünk!

Sajnos nekem az a tapasztalatom, hogy nagyon sok komolyan istenfélő, hívő lelkipásztor törvényt prédikál. Gondoljuk meg, hogy a Jézus korabeli farizeusok is komolyan istenfélő és hívő emberek voltak. Pl. Nikodémus, vagy Gamáliel, komolyan vették azt, hogy Isten szerint éljenek és gondolkodjanak. Aki törvényt prédikál az így fogalmaz: „meg kell térned, újjá kell születned, el kell hagynod a bűneidet, vállalnod kell Jézust, naponként kell Igét olvasnod és imádkoznod, meg kell szabadulnod a dohányzástól, az italtól, stb., stb.! Kell és kell! Követelmények, szabályok, parancsok ... És tényleg igaz! Úgy nem lehet hívő életet élni, hogy valaki nem szabadul meg a szenvedélyeitől, nem tér meg a bűneiből és nem születik újjá ... De mennyivel másként hangzik ugyanez az Isten szerint való igény, ha – nemcsak észbeli megfontolásból – hanem a Szentlélek erejében és világosságában, a kegyelem Evangéliumaként így szólal meg: Jézus hazavár úgy, amint vagy. Bűneid kötöznek? Képtelen vagy szabadulni és megváltozni? Jézus a bűneidért halt meg. Azért jött, hogy elvegye és megszabadítson! Önmagad hiába erőlködsz, nem tudsz megszabadulni. Jézus azért vállalta a keresztet, hogy a bűneidet, sőt téged is odavigyen, az Ő vére tisztít meg minden bűnből! Csak annyit kér, hogy borulj a keresztre alá és valld meg bűnösségedet, és hit által fogadd el szabadítását! Hiszen tudjuk, hogy ez az egy ÚT, Jézus Krisztus egyedül a szabadulás útja.

A törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig Jézus Krisztus által lett! – és ez a kegyelem jelen van, megragadható! Mi mégis gyakran törvényt prédikálunk! Kell! Csináld! – ezt

hirdetjük ... Meg is próbálják, hiszen akarják, szeretnének változni ... Talán előre is jönnek egy evagélizáción, mi hamar el is könyveljük, és boldogan jegyezzük fel őket a megtérők sorába. És utána hol vannak? Miért marad el az új életre jutás és az új életben való megmaradás? – ha nem Isten kegyelme érintette meg őket, ha nem Isten szeretete ragad meg valakit a Szentlélek által, akkor csak emberi erőlködés, visszaesés, csalódás és megfeneklés lesz belőle. A kegyelem Evangéliuma egyedül Istenre, az Igére épít, mert tisztában kell lennünk azzal, hogy „nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené” (Róm 9:16). Tudnom kell, hogy ez így van ... De azt is, hogy Isten könyörölni akar, csak légy – legyünk – az ő eszközei! Ezt a könyörülő Istent, az Ő Igéjét, szavát, kegyelmét és golgotai áldozatát közvetítsd! A törvény az emberre épít, tőle követel, számára szabályokat alkot ... A kegyelem Istenre épít, jó hírt, a szabadítás örömét, az új élet erejét közvetíti.

A Bibliából mind a törvény, mind a kegyelem Evangéliuma kiolvasható. A Szentírásból teljes mértékben igazolni lehet, hogy mi mindent kell tenned, ha üdvözülni akarsz ... Sőt – azt kell mondanom, hogy az én emberi elmém és logikám inkább a törvény felé hajlik. Az a logikus, hogy az embernek kell megtérnie, döntenie, a bűnöket elhagyni, stb. És valahogyan mi szeretjük ebben is megtartani az emberi „függetlenségünket”: én vagyok, én legyek az, aki megtérek, megváltozom! – A kegyelem nem logikus; emberfölötti! Magasabb szférából, isteni magasságból ered! Onnan, ahol nem az emberi logika törvényszerűsége érvényesül. Csak az Isten ereje, „logikája”, az, hogy – ha hit által megnyitod a füled: hallani, és a szíved befogadni – Isten kegyelme összetör bűnbánatban, egyik napról a másikra – sőt abban a pillanatban – megragad, fölemel és megszabadít!

Egy orvosságot csak akkor lehet forgalomba hozni, ha tudományosan bebizonyították, hogy miért és milyen módon hat. Ez egy hosszú tudományos bizonyítási folyamat. (Persze a halál ellen még nem találtak fel orvosságot.) Az Isten kegyelme viszont olyan orvosság, amelynek a működését és hatékonyságát tudományos kísérletekkel megmagyarázni nem lehet. De milliók tapasztalata igazolja, hogy a kegyelem, az Isten szeretete Jézus Krisztus által hatalmas erő, méghozzá a halálból kiragad és örökéletet ad, új teremtsévé tesz, és nem csupán némi „megjavulást” eredményez.

Sokszor az az érzésem, hogy egyik-másik templomra ki lehetne írni: „Embernemesítő Vállalat”. A benne elhangzó igehirdetéseket ugyanis az a törekvés jellemzi, hogy jobbak legyünk, erkölcsösebbek, vallásosabbak legyünk. Állandóan az hangzik, hogy mit kell tenni és mit nem szabad tennünk. Az ilyen erkölcsi prédikációk özönét lehet az Igére építeni és a Biblia alapján a követelmények sokaságával lehet terhelni a hallgatókat. A probléma csak az, hogy az ember képtelen eleget tenni a törvény követeléseinek. Istenre, Jézus Krisztus váltságára kell építenünk és azt hirdetni, hogy „Ővele együtt életre keltett, megbocsátva

nekünk minden vétünköt. Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.” (Kol 2: 13-14) Aki a kegyelem Evangéliumát hirdeti, A Szentlélek erejében, az az Isten csodáival fog találkozni! És ebben az a legszebb, hogy: „Uram én nem tettem semmit – ez a Te műved!”

3. A Szentlélek személyes uralma érvényesüljön az életedben és a szolgálatodban!

Tehát az életedben is és a szolgálatodban is! Ez két külön terület, bár összefügg. A kegyelem forrását csak a Szentlélek tudja felfakasztani – én erre képtelen vagyok. Ha a Szentlélek nem munkálkodik benned, akkor meg sem értheted, hogy miről beszélek, és hogy milyen az, amikor felfakad az élő víz forrása.

A kegyelem forrásának bennünk, a szolgálatunkban kell és lehet működni, de ezt csak a Szentlélek személyes uralma képes megvalósítani. Erről beszélt Jézus, amikor így szólt: „Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék! Aki hisz én bennem – ahogy az Írás mondja – annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek!” (Jn 7:37-38) János megmagyarázza Jézus szavait és hozzáteszi: „Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni” (39) Tehát az élő víz nem emberi produkció! Mi – önmagunktól – sohasem tudjuk azt felfakasztani, bármennyire is vágyunk rá és igei ismeretünk alapján, teológiailag pontosan tudjuk, hogy miként működik. Ez a Szentlélek munkája. János még azt is hozzáteszi a magyarázatához, hogy: „mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg” (39/b) Ebből nyilvánvaló, hogy azokban lesz Úrrá a Szentlélek, és fakasztja fel az élő víz forrását, akikben Jézus megdicsőült. Gondolom világos számunkra, hogy mit jelent Jézus megdicsőülése, ami kaput nyit bennünk a Szentlélek uralmának? – Jézus – már a Golgota árnyékában – (Jn 12 szerint) felkiált: „Most megrendült az én lelkem. Kérjem azt: Atyám ments meg ettől az órától engem? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem! Atyám dicsőítsd meg a te nevedet!” Erre hang hallatszott az égből: Már megdicsőítettem és ismét megdicsőítem!” (Jn 12:27-28) Nyilván itt a Golgotáról van szó, amely Jézus megdicsőülését jelenti. Vagyis a halált – a régi, az ádami, a testi halálát. Jézus Krisztus halála teljes győzelmet hozott az óember fölött és megteremtette az új élet diadalát. „Vele együtt” én is megfeszítettem és meghaltam (Róm 6:11). Ezt én nem tudtam, és nem tudom megcsinálni, ezt Jézus kereszthalála végezte el. És ez a kereszthalál nem csupán egy történelmi pillanat akár Jézus, akár az én életemben, amelyen túl vagyok. Ez egy folyamat, amelyben minden nap benne kell élnem ... Múlt idő: megtörtént, de nem befejezett, hanem folyamatos múlt, Vele együtt folyamatosan a halálba adatom. (2Kor 4:10-11)

Tehát Krisztus megdicsőülése nyomán veszi át az uralmat a Szentlélek, és csak a Szentlélek dicsőíti meg bennem is Jézust, vagyis fakasztja fel a kegyelem élő vizének forrását.

Gyakorlatilag úgy látom, – talán merjem mondani, hogy tapasztalom – hogy abban a pillanatban, amikor Jézus kereszthalála bennem érvényre jut – vagyis én Vele megfeszítettem „hogy megsemmisüljön a bűn hatalmában álló test” (Róm 6:6) Krisztus dicsőül meg bennem és a Szentlélek átvette a hatalmat. (De ez nem perfectum, hanem imperfectum) Ha ez megtörtént tudnom kell, hogy én a nagy Gazdám beosztott alkalmazottja és gyermeke maradok, amíg élek. A gyülekezet szolgálata, az Ige hirdetése és bármi is, amit, mint lekipásztornak kell tennem: az nem az én vállalkozásom, hanem Istentől való elhívás. Nem önállósíthatom magamat, hanem úgy kell gondolkodnom, mint Pál apostol tette, aki Krisztus rabszolgájának nevezi magát. Ha szeretnéd, hogy valami Krisztus-ízű, és győzelmessé legyen az életedben, az nem a te fejedből pattan ki, azt Tőle kell átvenned! Nyilván ez folyamatos és szoros kapcsolatot jelent minden nap Jézus Krisztussal a Lélek által, a legapróbb dolgokban is. Pl. beszélj valakivel. Az illető kiönti a szívét, elmondja a problémáit. Miközben hallgatód lelkedben, fölsikoltasz: „Uram, most mit mondjak? Mit tanácsoljak: mi az én dolgom?” – És megadatik, nem a te bölcsességed szerint, hanem ott van benned a Szentlélek. Ő azért adatott, hogy tanácsoljon, hogy eszedbe juttassa akkor, ott a megfelelő Igét, amelyet mondanod kell. Bölcsességet ad, hogy mit és hogyan szólj, vagy éppen hallgass.

Az igeszolgálatra nézve talán még fokozottabban érvényes mindez. Minden egyes alkalommal szegényen és üresen, koldusként kell kuncsorognom. Kérem kell, hogy „Uram, mutasd meg, jelentsd ki, hogy itt és most mit kell mondanom! Te tudod, hogy kik vannak itt és milyen gondokkal, terhekkel!” Aki a Szentlélek uralma alatt igyekszik élni, ott nincs rutinból való prédikálás! Nincs olyan, hogy én már 50 éve prédikálok és már az ujjamból is ki lehet rázni egy beszédet. No persze lehet logikus, jó rendben és kiválóan prédikálni, szép stílusban, választékosan és fordulatosan, jól begyakorlott előadóként is. De egészen más az, amikor élő víz fakad föl, amelyet a Lélek fakaszt. Mert amire a Lélek indít, amit a Lélek mond, azt erővel is megtölti! Ilyenkor születnek azok a csodák, hogy az igehirdetés által Isten valakit megszólít, leleplezi, meggyőzi a bűnről, bűnbocsánatot és hitet gerjeszt a szívekben. – Szóval életet közvetít a Lélek az Ige által! A Szentléleknek ezt a munkáját nem lehet helyettesíteni emberi manőverrel, vagy érzelmi hatáskeltéssel. Bár – el kell ismerni – hogy a pszichikus hatáskeltés is lehet sikeres, de annak maradandósága mindenképpen kérdőjeles.

Emlékszem, hogy az újpesti éveim elején meghívtunk egy igehirdetőt evangelizálni. Én azelőtt nem ismertem az illetőt. Ez az evangélista – amikor megérkezett – kinézett magának egy fiatalembert, és azt mondta neki: „én majd az igehirdetés közben rosszul leszek, emiatt le kell ülnöm. Akkor hozzád gyorsan oda nekem egy pohár vizet.” Így is történt. Én nem voltam beavatva és így meghatódtam, amikor az igehirdető rosszul lett és a fiú vitte a vizet. Tényleg hatáskeltő volt, de én nevetségesnek tartom az ilyenfajta manőverezést. – Egy másik eset:

Valahol vendégként szolgáltam. A mellettem ülő lelkipásztor felém fordult és megkérdezte: „Akarod, hogy megírkassam a gyülekezetet?” Én csak néztem rá és nem értettem a szándékát. Aztán azt az éneket mondta be, amelynek refrénjében ezt énekeljük: „kéz, amely kerestél, szív, amely szeretted, vér, mely eltörölte bűnömet ... stb.” Amikor ideértünk felállt, az ég felé emelte kezeit és tényleg folytak a könnyei ... A gyülekezet hamarosan szintén felemelkedett és valóban nagy elérzékenyülés és sírás lett belőle. Döbbenetes volt számomra. Egy gyülekezetet sokféleképpen lehet megírkatni, vagy megnevetetni. Hatása van ezeknek. Különösen személyi kötődéseket eredményez. De egészen más az, amit a Szentlélek munkál! A Szentlélek prófétai szavá teszi az Igét és a hallgató azt fogja tapasztalni: „bizonyal köztetek van Isten!” Azt hiszem az én dolgom minden alkalommal az, hogy Krisztusra figyelő, rajta csüngő engedelmességgel kérjem el, hogy mit kell mondanom. Amikor pedig szószékre állsz, szólj így: „Uram vedd át a szót!”

4. Kegyelmi légkör megvalósulása a gyülekezetben.

Mint egy fűtött, meleg lakás fagyos, szeles, téli éjszakán. Hontalan vándorként bekopogsz, fázva és elázva. Befogadnak: otthont, menedéket találtál, hazaérteztél. Valami ilyesmi érzés érint meg egy kegyelmi légkörű gyülekezetben. Persze ez sokkal több, mint érzés: egy megnyugtató, szilárd állapotot jelent. Úgy gondolom, hogy egy lelkipásztor semmit se szeretne jobban, mint, hogy ilyen kegyelmi légkörű legyen a gyülekezete. Ez a természetes. A kérdés csupán az, hogy miként valósítható ez meg? Hogyan lehet elnémítani az igazság nevében ágáló hangokat: ütközéseket, versengéseket, a testies megnyilatkozásokat? Nem arról van szó, hogy a kegyelmi légkörben élő gyülekezet tagjai között nem fordulhatnak elő bajok, nehézségek, elesések, bukások. Sajnos tökéletes gyülekezet nincs a földön. A kegyelem légkörében élő gyülekezet sem a tökéletes emberek gyülekezete, hanem a kegyelem és a szeretet uralma a megtért bűnös emberek között.

A kegyelmi légkör alapja, hogy a kegyelem Evangéliuma szól a szószékről. Ha a szószékről törvényt prédikálnak, akkor nem valósulhat meg a kegyelem légkörének uralma sem. A kegyelmi gondolkodás széleskörűen a legkülönbözőbb problémákban és a felmerülő ügyekben érvényesül a gyülekezet életében. A kegyelmi gondolkodás kaput nyit a bűnösöknek a megtérésre, megérik, hogy nem megvető, vagy ítélkező fölényel, hanem Krisztus szeretetének szabadító melegével és erejével fogadják őket. Pl. amíg Debrecenben szolgáltam hét olyan fiatal pár tért meg, akik addig élettársi kapcsolatban éltek. (Sajnos ez a fajta párkapcsolat már egészen természetes a világban.) Komoly problémát jelentett nekem, hogy milyen módon kezeljem őket. Az első két ilyen pár egyszerre jelent meg a barátkozók (vagy megtérők) bibliaóráján. Mind a négyen egy faluból valók voltak. Mindkét párnál

azonnal érezhető volt, hogy az egyiknél a fiú, a másikonál a leány közeledett az Úrhoz őszinte megtéréssel. A másik fél csak a partnere kedvéért jött. Azon vajúdtam magamban, hogy rájuk pirítsak e, és megmondjam e nekik, hogy ők igazában paráznaságban élnek. Nem tettem, vártam ... A gyülekezetben nagy szeretettel vették körül őket. Közben szólt az Ige az istentiszteleteken is, a barátkozók óráján is; meg már rendszeresen olvasták a Bibliát is. Aztán egy napon előállt az egyik és azt mondta: „szétköltöztünk, én tiszta és szent életet akarok élni.” Hamarosan hasonlóan nyilatkozott a másik pár megtérő tagja is. A partnereik egyelőre elmaradtak, de Isten kegyelmének nagy győzelmeként, később ők is őszintén megtértek és – évek után – megszentelt házasságot kötöttek. A hat éves debreceni szolgálatom alatt hétszer történt meg, hogy ilyen élettársi kapcsolatban élő fiatalok Krisztus közelében és a gyülekezet megszentelt légkörében nem követelményként, hanem az Ige világosságában felismerték, hogy mit kell tenniük. Azt is a kegyelem nagy győzelmének tekintem, hogy a 7 pár esetében – egy kivétellel – mindketten megtértek, később összeházasodtak és valamennyien jó házasságban élnek. Kecskeméten is van már egy ilyen őszintén megtért házaspárunk, akik hasonló módon lettek Isten gyermekei. Most is van egy – ebből a szempontból – forró ügyünk, amelyben szintén várjuk és munkáljuk a kegyelem győzelmét.

Néha kényes és izzó problémák is előkerülnek a gyülekezetek életében, amelyekben nagyon kell a Szentlélek vezetése és bölcsessége. – A bűnt nem eltussolni, hanem elrendezni kell! Az elrendezés helye pedig a Golgotán van, ahol az igazi bűnbánat és a megbocsátás által rendezhető minden bűn. Ha a gyülekezetben élő hívők bűne, elesése, szóbeszéd, sőt pletyka témájává lesz, rengeteget fertőz, rombol és Krisztus nevére gyalázatot szerez, a közeledőket pedig elriasztja. A kegyelem légkörében intjük, védjük egymást és a Krisztus ügyét. Ha pedig előfordul elesés, mindent meg kell tennünk, hogy a lehetséges legszűkebb körben és nem csak felszínesen, hanem krisztusi mélységben, és az Ige szerint rendeződjék el. A törvényeskedő lelkület szeret minden botlásból, elesésből, vagy más problémából minél nagyobb „ügyet” csinálni, tárgyalni, törvénykezni, ítéleteket hozni, szabályokat alkotni és így „rendet” teremteni. Az ilyen rendteremtő intézkedések, viták és tárgyalások aztán gyakran teljességgel megoltják az Evangélium és a Lélek munkáját. Egy példa: az egyik gyülekezetben egy aktívan szolgáló, vezető férfitestvér halálsápadtan közli velem, hogy a felesége hűtlen lett hozzá és ő elköltözik a közös otthonukból. Együtt sírtunk és imádkoztunk; engem is villámcsapásként ért a hír. Aztán a beszélgetésből kiderült, hogy csak hárman tudnak a dologról, hogy a felesége bűnbánatban szeretne helyreállni, de ő – a férj – ezt már lehetetlennek és megbocsáthatatlannak tartja. – Szereted a feleségedet? – kérdeztem tőle. Hiszen éppen azért vagyok így felháborodva – válaszolta. És Krisztus megbocsátó szeretetével is tudnád őt szeretni? – Nem folytatom. A lényeg az, hogy a Krisztus keresztye alatt találkoztak. Úgy

gondolom, hogy a feleség akkor tért meg igazán. A gyülekezet nem szerzett tudomást az esetről. Ennek már sok éve, - és Isten kegyelméből – nemcsak helyreálltak, hanem azóta szépen élnek, nevelik gyermekeiket, és aktívan szolgálnak a gyülekezetben. – az ilyen és ehhez hasonló ügyeket lehet másként is „kezelni”. Hiszen szörnyű dologról volt szó: megcsalt, hűtlen lett! Lehet belőle – jogosan – „ügyet” csinálni, a Vezetőség, és a gyülekezet elé vinni, törvényt ülni, és jöhet a válás, a széthullás.

Nem akarok receptet adni, senki ne értsen félre. Tudom, hogy minden probléma egyedi. Ez esetben Isten kegyelmes volt, és az elesésből igaz megtérés lett és helyreállítás. Annyi azonban bizonyos, hogy Isten kegyelme mindig és mindenkit meggyógyítani akar, és a kegyelem légkörében helyreállások, megtérések és gyógyulások történnek! A betű öl, a Lélek megelevenít!

Szóljunk egy másik területről! Én már az ötödik gyülekezetben élem át, hogy – szerintem – minden gyülekezetben van egy törvényeskedő réteg. Ők mindenből ügyet szeretnek csinálni, büntetni, rendszabályokat alkotni, természetesen hittel a szívükben és Bibliával a kezükben. Leginkább jellemzőjük az is, hogy mereven ragaszkodnak bizonyos liturgikus rendhez: számukra ez a hagyományos baptizmus, mert „így csinálták az eleink”. – Aztán sok gyülekezetben – legalábbis Magyarországon – van egy másik réteg is, akik újat szeretnének. Újat a lélekmentés módszereiben, az éneklésben, az örömben, természetesen ők is Krisztussal a szívükben és Bibliával a kezükben. Aztán néha a két réteg villámcsapásos összeütközésbe is kerül. Igazában nehéz megmagyaráznom, hogy miért, de elég sok magyarországi gyülekezetben ennek az ütközésnek az lett a következménye, – főként az utóbbi 10 évben – hogy az újat akarók (legtöbbjük fiatal) elhagyta a közösségünket. A rendszerváltáskor azt reméltük, hogy gyors növekedésben, ébredésben lesz részünk. Néhány gyülekezet tényleg meg is növekedett, de az említett elszakadások miatt alig nőtt valamit az országos közösségünk létszáma.

Úgy gondolom, a főprobléma a kegyelmi légkör hiánya a gyülekezetekben, amely a szeretet egységében tudja tartani a különbözőségeket, úgy, mint a fej a test tagjait. Különös nagy kegyelemnek tartom, hogy sem Budafokon, sem Debrecenben nem volt elszakadás, pedig az említett irányzatok feszültsége ezekben a gyülekezetekben is jelentkeztek.

Mit jelent a kegyelmi légkör uralma és megtartása? Pl. hogyan éltük ezt meg Kecskeméten? – mert ott is volt (némileg még van is) ilyen „ütközés”. Amikor Kecskemétre mentem volt a gyülekezetben egy – létszámban talán kisebb, de – igen hangadó – egyébként hitben és hűségben komolyan hívő – réteg, akik azt képzelték, hogy csak a Hit-hangjai énekeskönyvből szabad énekelni és ragaszkodtak az istentisztelet hagyományos liturgikus rendjéhez. Ugyanakkor volt egy szélesebb, de mégis elnyomott réteg, akiknek az imájából, a

megszólalásaikból az élet és a Lélek illatát éreztem. Ugyanazt a „stratégiát” vállaltam, amit korábbi gyülekezeteimben is gyakoroltam: minden habozás nélkül teljes súllyal az élet mellé álltam. Fontos, hogy nem emberek mellé, hanem az élet, a kegyelmi illatot árasztó élet mellé. Először fiatalok között kezdtük el a megelvenítő munkát, aztán az önként jelentkező idősebbeknek tanítványsági tanfolyamot tartottunk. A második évben énekfüzetet adtunk ki és minden istentisztelet előtt dicsőítő énekeket énekeltünk; a hagyományos imaóra helyett bevezettük a kiscsoportos imaközösségeket. – Jöttek az idősebbek – köztük néhány fiatal is – és figyelmeztettek: „Géza bácsi, nem veszi észre, hogy ezek szakadárok; ebből szakadás lesz! Egyébként is ez csak fellobbanás és nem lesz náluk tartós!” Én azt mondtam: Inkább állj be te is, csináljuk együtt! Azt tapasztalom, hogy ha valaki – a Szentlélekre figyelve az élet mellé áll, azt igazolja Isten! Nem is őt, hanem önmagát az életet. És ha tényleg Isten munkájába állunk elmaradhatatlanul jelentkeznek a gyümölcsök: megújulások, megbékélések és főként megtérések és könnyes örömmel csodáljuk Isten munkáját. Úgy szoktam mondani, hogy az élet ránó a halálra, úgy, mint tavasszal az ős és a tél avarára ránó a friss fű, nő és illatozik a virág. Ha nem taktikából és nem emberek mellé állva, hanem a Lélekeknek engedve mered vállalni az életet, a józanság és a bölcsesség Lelkével, a kegyelem győzelme bontakozik ki belőle! Az is fontos tapasztalatom, hogy a hagyományokhoz mereven ragaszkodó hívők nagy része komolyan megtért hívő ember, akiket – ha én nem is tudtam meggyőzni – az élet, a gyümölcsök – vagyis ezek láttán maga Isten – meggyőzi őket. Jelentős tapasztalatom ez(!) (mindegyik gyülekezetemben), hogy azok, akik eleinte meg nem nyitották szájukat egy új ének éneklésére, látva az élet sarjadását, hallva az új megtérők bizonyágtételét maguk is besorakoznak, nemcsak énekelni, hanem a legkülönbözőbb szolgálatokra is.

Fontos, hogy folyamatosan legyünk szeretetteljes figyelemmel a régi szokásokhoz, néha külsőségekhez, és hagyományokhoz ragaszkodó testvérekre. Először is úgy, hogy szeressük és értsük meg őket, ne legyünk szertelenek az újításban (pl. hangos géppenében, öltözködésben stb.)

A kegyelem légköre kimunkálja, hogy szeretetben egyek maradunk akkor is, ha bizonyos hitéleti gyakorlatokban látásbeli különbözőségek maradnak köztünk. A „régiek” a kegyelem által megértik, hogy az „új bort, új tömlőkbe kell tenni”; az újítók pedig azt értik meg, amit ugyancsak Jézus mondott: „Aki óbort ivott, az nem akar újat, mert ezt mondja: az óbor a jó” (Lk 5:38-39)

Vagyis a kegyelmi légkör megtartása a gyülekezetben egy szent harcot is jelent. Fontos, hogy ebben a harcban ne a taktikusság, hanem a Szentlélek vezetése és a szeretetben való megmaradás érvényesüljön. Ne légy erőszakos az Istentől vett látásod megvalósításában, de ne is add fel, hanem légy türelmes és határozott. Az Urat szolgáljuk és nem embereket! A te

gazdád Isten és nem ember. Ő győzelemre is vezeti az Ő Lelke által azt, ami szerinte jó, de sohasem erőszakosan.

5. Az istentisztelet legyenek megelvenítő erejűek.

Azt gondolom, hogy a gyülekezetek életének – sok más tevékenysége mellett – a legfontosabb területe az istentisztelet. Az istentisztelet az az alkalom, amikor a gyülekezet együtt van, Igét hallgatnak, imádkoznak, énekelnek. Éppen ezért alig van annál fontosabb kérdés, mint, hogy milyenek ezek az istentisztelet, mit áraszt azok felé, akik oda eljönnek? Mit nyernek az istentiszteleten a tagok, akár 10 vagy 50 éve járnak oda és milyen hatás éri a most keresőt, a kívülről érkezőt? Az istentiszteleteken általában sokféle ember jelenik meg: felnőttek, fiatalok, gyermekek. Ez így van jól. Egyáltalán nem közömbös azonban, hogy mivel mennek haza. Fontos, hogy az istentisztelet legyen méltóságáteljes, és mégis közvetlen és családias. Ez utóbbi a mi baptista identitásunk része. Az a tapasztalatom, hogy akik kívülről jöttek közénk és megtérve meg is maradtak a gyülekezetben, általában azt találták vonzónak, hogy nálunk olyan közvetlen, meleg és családias a közösség. Jó, ha ezt a küldetésünket – a Lélek munkálkodása szerint – meg is tartjuk. Az istentiszteleti alkalomnak legyen jó rendje, fensége, amely Istent dicsőíti; de legyen az egymással való szeretetközösségben oldott, közvetlen és vonzó.

Nyilvánvaló, hogy az istentisztelet legfontosabb része az igehirdetés. Jó, ha nem mindig egy ember hirdeti az Igét, még akkor sem, ha ő a lelkipásztor (akit ezért fizetnek). A lelkipásztor ne sajátítsa ki a szöveget; a gyülekezetből is szolgáljanak igehirdetéssel azok, akik erre lelki ajándékot kaptak. A bibliai korban természetesnek tartották, hogy a gyülekezet istentiszteleti összejövetelén „a próféták ketten, vagy hárman szóljanak ... mert egyenként mindnyájan prófétálhattok, hogy mindenki tanuljon, és mindenki bátorítást kapjon” – írja Pál apostol. (1Kor 14:29,31) Azt is tudjuk, hogy az őskeresztyén gyülekezetekben több olyan püspök illetve vén volt, akik az igehirdetéssel szolgáltak. Tudom, hogy egy-egy gyülekezetben általában azoknak az igeszolgálatát igénylik jobban a testvérek, akiknek nagyobb az ismeretük, a gyakorlatuk és ajándékuk is van erre. De hogyan legyen nyilvánvalóvá valakinek a képessége, az Istentől való elhívása, ha nem adunk helyet neki a szolgálatra?

Fel kell ismerni és megszólaltatni azokat, akiknek erre kenetük van. Nem a lelkipásztor mellőzésével, hanem éppen az ő irányításával jó ezt megtenni. Ahol én pásztorként szolgáltam ezt gyakoroltuk, különösen a vasárnap délutáni istentiszteleteken. Ilyenkor előzetes felkérésre, vagy spontán előállnak azok, akiket erre a Lélek késztet és hozzászólnak, vagy bizonyágot tesznek. Az ilyen többszemélyes igeszolgálat nemcsak gazdagítja, hanem változatossá is teszi az alkalmat. Néha csak bámulok, és nagy örömet jelent számomra, hogy így használja

eszközül az Úr a testvéreimet. Mivel nálunk bárki spontán előállhat - bár nagyon ritkán, de – előfordulhat, hogy valaki a Lélektől idegen, vagy deviáns szándékkal áll elő. Ha azonban a Szentlélek uralma és kegyelmi légkör van a gyülekezetben, inkább az illető lepleződik le – meg az, amit képvisel – minthogy megzavarná a gyülekezetet. Pl. Kecskeméten előfordult, hogy egy buddhista természetgyógyász előállt az istentisztelet keretében és elmondta a maga tanítását. Türelmesen meghallgattuk. Utána pedig kiváló alkalom nyílt arra, hogy ott mindenki előtt teljes határozottsággal és világosan elmondjuk, hogy mi a Biblia tanítása, és így nyilvánosan lelepleződjön a tévelygés.

Egész eddigi szolgálatom során egyszer fordult elő, hogy akkora badarságot mondott az illető, hogy beszéde közben kellett leállítani. – Úgy tapasztalom, hogy az istentiszteleteken a Szentlélek megelevenítő ereje nyilvánul meg abban, hogy többen felszólalnak. És nemcsak azok, akiket előre megkértünk. Természetesen helyes, ha többen – előzetes megkérés alapján – készülnek, mások pedig akkor nyernek indíttatást arra, hogy megszólaljanak. A lényeg az, hogy a Szentlélek uralma legyen nyilvánvaló, ott „lebegjen” az istentiszteleten. Ez azt jelenti, hogy nincs merev liturgikus formáság, de azért jó rend, a Lélek jó rendje van jelen.

Az Evangéliumokból ismerős az a kapernaumi történet, amikor megbontották a tetőt és úgy bocsátottak Jézus elé egy beteget- Eléggé botrányos istentisztelet lehetett! A tetejébe az ott lévő farizeusok még egy teológiai botrányt is észleltek: Szerintük ugyanis Jézusnak nem volt jogosítványa arra, hogy bűnt megbocsásson. Jézus aztán igazolta magát azzal, hogy a beteg meggyógyult. És az istentisztelet végén mindenki ámult és dicsőítették Istent. (Mk 2:1-12) – Bizonyos vagyok abban, hogy ha a gyülekezet istentiszteletein a Szentlélek uralkodik, akkor Isten mindig igazolja az ő jelenlétét, éppen azzal, hogy az Ige által győzelmeket, szabadulásokat, gyógyulást munkál.

Összefoglalva azt látom helyesnek, hogy az istentiszteleteken csak az kapjon helyet, és az hangozzék el, aminek Istentől való üzenete van. Az ilyeneknek pedig legyen helye! Ne énekeljen – lehetőleg – senki csak azért, mert az művészi, vagy, mert a programban az következik, ne mondjon verset senki csak azért, mert a műsorba beiktatták, és szükség van egy programpontra, ne szóljon semmilyen formában valaki csak azért, hogy az okosságát kellesse, vagy a hiúságát kielégítse! Csak az szóljon – bármilyen formában – akinek üzenete van. Az istentiszteletet ne változtassuk műsoros kulturprogrammá. Kulturprogramot is lehet rendezni, de azt ne mondjuk istentiszteletnek.

Tanulságosnak tartom, hogy ahol ezt az álláspontot képviseltük elnémultak a meg sem tanult, sőt néha nehézkesen, csak műsorszámként felolvasott versmondások. Megjegyzem, hogy én szeretem a versben átéléssel elmondott üzeneteket, különösen, ha bizonyágtevő magyarázat

is kiegészíti. Én magam is sokszor örömmel mondtam el versben megszólaló tanítást és üzenetet.

Tehát az istentiszteletek legyenek megelevenítő erejűek. Olyan alkalmak, ahol a Szentlélek munkálkodik, embereken át Isten szólít meg embereket.

6. **Legyen hitben fogant látásunk, és stratégiánk a látás megvalósítására!**

Jézus a samáriai asszonnyal történt beszélgetése és robbanásszerű megtérése után, amikor az asszony már elment a városba, (otthagya a korsóját) hogy új életének örömét hírül vigye az embereknek, Jézus így szólt a csodálkozó tanítványokhoz: „Ti azt mondjátok, hogy még négy hónap és jön az aratás? Íme mondom néktek: emeljétek fel a szemeteket és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra” (Jn 4:35) Jézus először meglátta az asszonyban a kereső, szabadulásra vágyó embert, majd már látja az Ő bizonyágtevésére hozzá sereglő embereket (Jn 4:42)

Isten a hitet ajándékozza meg látással. Olyan látással, amely a zöld fűben már az aratásra kész fehér kalászatokat látja. (Négy hónappal az aratás előtt – kb. februárban – még csak kicsiny zöld fű a gabona.) A jó gazda azonban már az aratásra készül. Legyen hát hitben fogant látásunk, azután pedig készséges engedelmességünk a megvalósításra! Nincs értelmetlenebb dolog, mint hit nélkül, látás nélkül – csak úgy kötelességből, vagy, mert most ez a program, csak úgy gépiesen – evangelizálni, lelki gondozni, bibliaórát tartani, stb. A Szentlélek indítása, vezetése gyakran spontán és alkalmyszerűen jön. Ez azonban nem jelenti azt, hogy Istennek nincs számunkra távlati programja is, amelybe be akar állítani. Mint ahogy Istennek határozott programja volt Pál számára Macedonia több városában és adta neki a látást (ApCsel 16:9-10). Nem ment Pálnál súlyos nehézségek nélkül ez a küldetés, de Isten megtérésre készített elő embereket ebben a tartományban és gyülekezetek jöttek létre Filippiben, Thessalonikában és Bereában.

Buzgó imádkozásban – imaközösségben – kell elkérnünk Istentől a látást, aztán megtervezni a kivitelezést, felkészíteni a szükséges eszközöket és megszervezni a tényleges megvalósítást. Isten is előbb megtervezte a világot, a megváltásunkat, majd megvalósította, és ma is munkálja. Bennünket is fel akar használni üdvözítő tervében!

Hogyan valósulhat ez meg a mindennapi gyakorlatban? Elmondom nektek példaként a mi kecskeméti történetünket. (Persze szólhatnék Budafokról, vagy Debrecenről is.) Mivel Isten „azt akarja, hogy minden ember üdvözljön” (1Tim 2:4) szerinte való látásnak hisszük azt, hogy Kecskemét 110.000 lakosa közül el kell érünk azokat, akik az Ő választottai: Négy évvel ezelőtt az 54 tagú – csaknem kizárólag beköltözőkből alakult – gyülekezet a város számára meglehetősen az ismeretlenségben elszigetelt ki gyülekezet volt. Nem önmagunkért

kívántunk kilépni ebből az elszigeteltségből, hanem azt az Evangéliumot akartuk közismertté tenni, amelyet képviselünk. Isten látta a készségünket és küldött egy amerikai professzort (akivel már Debrecenben is kapcsolatban voltam.) Ez a professzor megszervezte, hogy egy amerikai keresztyén egyetemről jöjjenek tanárok – meg diákok – angol nyelvet tanítani, kifejezetten evangéliumi és lélekmentési céllal. Persze a hely, a tanulók megszervezése, a tanárok ellátásának és a tanítás sokrétű feltételeinek megteremtése a mi feladatunk volt. Kibéreltünk egy iskolát, újságokban, rádióban, TV-ben meghirdettük a tanfolyamot. Egy testvérnő vállalta az egész ügy szervezését. – Immár négy nyáron 6-7 hetes nyelvtanfolyamokat tartottunk évenként 250-300 tanulóval, akik között mindössze 15-20 a gyülekezetünkben való. A vizsgákat az egyes csoportok az imaházunkban tartják, amikor a tanulók általában bibliai jeleneteket adnak elő angol nyelven. A nyelvtanítás szakmailag is kiváló, ugyanakkor bibliai szövegek és történetek alapján történik, és naponként bizonyágtevéseket is hallanak a tanulók. – A város fölfigyelt erre a tevékenységre, az újságok, a rádió, a TV beszámolt a „baptisták tevékenységéről”. Volt úgy, hogy a város polgármestere eljött a megnyitó alkalomra. – Tudjuk, hogy a legtöbb tanuló számára olyan magvetést jelent ez a tanfolyam, amelynek az aratását még nem látjuk, de már nyilvánvaló gyümölcsözősége is van az angol nyelvtanfolyamnak. A legutóbbi bemerítésünkön pl. négyen vallották, hogy a nyelvtanfolyamon találtak először Jézus Krisztussal és az Evangéliummal.

A másik ilyen stratégiai feladat a nyelvtanfolyamok után kezdődő sátoros evangélizációk tartása. Ezt is negyedik éve csináljuk, 7-8 napig tartó kampányban. Újságokban, rádióban, TV-ben, több száz plakáton és még több szórólapon és műsorfüzetben hirdetjük. Egész napos programot adunk, gyermekeknek és felnőtteknek. Közérdekű – hitet érintő – témákról fórumot tartunk; rászorulóknak használt-ruha akciót rendezünk, esténként keresztyén filmet is vetítünk. Természetesen a legfontosabb az esténkénti evangélizáció, amelyet énekegyüttesek szolgálata és bizonyágtevések vezetnek be. A négy év alatt 33-an épültek be megtéréssel (illetve bemerítéssel) a gyülekezetünkbe. Közülük 26-an kívülről jöttek. Többen közülük a sátoros evangélizációk hatására hozták meg a végleges döntést. Néhányan ott hallották először az Evangéliumot.

A harmadik stratégiai terület, amelyre ugyanaz a látás vezetett bennünket, és amelyre Isten kaput nyitott nekünk: a karácsony előtti csomagosztó evangélizáció. Angliából és Hollandiából kaptunk karácsonyi csomagokat gyermekek számára egy alapítványon keresztül. A keresztyén alapítvány azzal a feltétellel közvetítette ezeket a csomagokat, hogy karácsonyi evangélizáció keretében adjuk át a gyerekeknek. Három karácsony előtt végeztük már ezt a sok munkát, szervezést és felkészülést igénylő szolgálatot. Volt úgy, hogy 1700 csomagot

osztottunk szét 5 iskolában. (Az elmúlt évben kevesebb csomagot kaptunk). A karácsonyi ünnepség keretében gyermekeink jelenetet adnak elő, ifjaink énekelnek, többen bizonyoságot tesznek, majd evangelizációs igehirdetés hangzik el. Az ünnepségeket az iskolákban tartjuk, amelyre a szülők és a tanárok is hivatalosak. Volt olyan év, amikor összesítve legalább 2500 ember hallgatta meg ilyen formában az Evangéliumot. Tudjuk, hogy ez csupán magvetés, de reménységgel vetünk ...

Ha ki akarunk lépni a „falak közül” és elérni az Istentől elidegenült embereket, látást kell kérnünk Istentől, hogy miként tegyük. Minden gyülekezet lehetőségei és adottságai különbözőek. De Isten akarata az, hogy valamennyi gyülekezet felismerje, és teljes odaszánással betöltse küldetését. A látás megvalósítása mindig komoly munkát és nagy áldozatot jelent. De annál sokkal nagyobb az öröm, amikor látjuk az áldást és a gyümölcsöket!

7. A szeretet és a szentség fegyelme legyen jelen és nyilvánvaló a gyülekezetben.

A bevezetőben már szóltam arról, hogy a baptista identitás egyik jellemzője, hogy gyülekezeteinkben valósuljon meg a szeretetben és szentségben élő szentek fegyelmezett közössége. A kegyelem légköre nem jelenti azt, hogy bűnök, rendetlenségek és rendezetlenségek eluralkodhatnak a gyülekezetben. A kegyelem nemcsak a szeretetnek, hanem a szentségnek is a hatalma, mint maga Isten. A szentég ereje leleplezni a bűnt, összetörni a bűnöst, a Krisztus keresztyéről áradó szeretet pedig felemeli, megtisztítja és helyreállítja. Ennek működése föltétlen szükséges ahhoz, hogy a gyülekezet vonzó legyen és a benne élőknek szellemi védelmet nyújtson. Jeruzsálem kőfala védte a városban lakókat. Ha egy gyülekezetnek nincs – szellemi értelemben – védelmet nyújtó kőfala, hogyan várnók el, hogy menedéket keresve jöjjenek oda az emberek? Éppen ezért a szeretet és a szentség fegyelmét – a Szentlélek uralma és vezetése szerint – nagyon fontos megépíteni és fenntartani. Természetesen nem törvényeskedő szabályokra és intézkedésekre gondolok. Nagy a felelőssége és nagyon fontos a feladata e területen elsősorban a lelkipásztornak, de a gyülekezet vezetőinek is. Tapasztalatom szerint az a jó, ha a lelkipásztor a Szentlélek hatalma és bölcsessége által saját hatáskörében és lelki gondozói szolgálatával segíti bűnbánatra, és helyreállásra a megbotlott, meghasonlott, vagy sérült testvéreket. Arra kell törekednünk, hogy minél kevesebb pertraktált, vitás és a gyülekezet jó hírét romboló „ügy” kerüljön a nyilvánosságra. Ugyanakkor semmilyen bűnt, vétket nem helyes eltussolni, hanem az Ige szerint kell elrendezni. A pástornak néha fájdalmas keserőséggel és a bűn elleni haraggal elő kell venni azt a korbácsot, amelyet Jézus a templom megtisztításánál használt. Sohasem az embert, hanem a bűnt kell ostoroznunk, amíg aztán a vétkezővel összetörten együtt sírhatunk. Van most egy ilyen esetünk Kecskeméten. A közömbös fölényt érzékelve az ítélet villámát

kellett szórnom a bűn miatt – a négy szemközti intés során. Aztán együtt sírtunk. Most még csak hitben hordozom a dolgot, remélem, hogy meggyógyul az illető. (A gyülekezet nem tudja, esetleg néhányan imádkozva érzékelik a problémát.)

Nagy lelki kárt tud okozni, ha személyek elesését, botlását „hivatalosan” és „nem hivatalosan” tárgyalják, feszegetik a gyülekezetben. Könnyen felszabadítja az indulatokat, pártokra szakítja a gyülekezetet, és tartós sérüléseket okoznak egymásnak a testvérek, megrontva a szeretet légkörét és a felülről való élet erejét.

A szentség és a szeretet légkörének az uralma a legfontosabb, amelyben kibírhatatlanná válik a bűnhöz, vagy a bűnös életmódhoz való ragaszkodás. Ez történt a jeruzsálemi gyülekezetben, amikor Anániás és Szafira hazudott. Nem bírták ki; holtan rogytak össze; vitték őket a temetőbe. Nem kellett gyülekezeti intézkedés. Ha a kegyelem légkörében élő gyülekezet arra kényszerül – sajnos ilyen előfordul – hogy kiközösítő határozatot hozzon, akkor ott mindenki könnyezik és abban dobban össze valamennyi tag szíve, hogy legyünk hűek az Úrhoz és tegyünk meg mindent azért, hogy meentsük meg azt, aki elesett, vagy hűtlen lett. Ha a szentségnek és a szeretetnek ez a légköre uralkodik a gyülekezetben, oda megtérve visszajönnek az elesettek. Ha azonban a törvény erejével és ítéletével csapunk le a vétkezőre, akkor örökre elbúcsúzhatunk tőle ... (Ha mégis megtér – mert Isten irgalmas és hazafogadja tékozlókat is – valahol más gyülekezetben keres menedéket.)

A szentség és a szeretet fegyelmében, és a kegyelem légkörében élő gyülekezet tagjai a Szentlélek indítására gyakorolják egymás intését, amely tulajdonképpen az egymás iránt való szeretet jele és Jézus „új parancsolatának” betöltése. (Jn 13:34) A gyülekezet szentségben és szeretetben való fegyelmének alapvető követelménye, hogy vegyük komolyan Jézus tanácsát: „Ha vétkezik atyádfia, menj el hozzá, intsd meg négy szemközti” (Mt 18:15). Ha igazán szeretjük egymást, ilyen rövid úton elrendezhető sok probléma. Mifelénk az új tagok felvételénél meg szoktuk fogadtatni a szeretetben való intésnek és az intés elfogadásának ezt a gyakorlását. Jó volna, ha az életünkben működne is egymásnak ez a szeretetben való féltése.

8. Menni, és nemcsak hívni.

Jézus a megtéretleneknek azt mondja: „jőjjetek hozzám!”, „aki szomjazik jöjjön!”. A tanítványoknak azonban már így szól: „menjete el, tegyete tanítványá!” (Mt 28:19) Ebben a felszólításban az is benne van, hogy ne csak hívjátok, hívogassátok az embereket, hanem menjete el oda, ahol élnek, menjete utánuk, azonosuljatok velük – mint ahogyan Jézus azonosult a bűnös emberrel – és így éréte el őket!

Egy erősen szekularizálódott világban élünk – mi itt az un. keresztény Európában! Az emberek nagy tömege elfordult Istentől, hittől, egyháztól és vallástól. A magyarországi

statisztikák szerint országunk lakosságának kb. 85 %-a nem jár templomba. A templomba járóknak is csak egy része az, aki meg is tért és újjászületett ember.

50-60 évvel ezelőtt ha egy különleges alkalomra – pl. evangélizációra – hívogattunk, megtelt az imaház. Manapság városi viszonylatban hiába osztunk ki meghívó szórólapot ezerszámra is, esetleg néhányan figyelnek fel rá. Vagy az történik, hogy más „akolbeli” hívők jönnek el az alkalmainkra. Pl. egy nógrádi faluban evangélizáltam. Örömmel láttam a telt imaházat. Kiderült azonban, hogy a református egyház hívó tagjai jöttek el a papjuk vezetésével. Természetesen ennek is örültünk, de az evangélizáció célja a világban élő emberek elérése és Krisztushoz vezetése, az a bizonyos 85 %. Kérdés, hogyan érjük el őket? Két módot szeretnék erre vonatkozóan bemutatni.

Az első egy ősi, bibliai módszer. András apostol így vezette Jézushoz a testvérét Pétert. (Jn 1:40-42) Személyes evangélizációnak, vagy András-missziónak nevezzük. Persze nagyon ritkán megy olyan gyorsan és sikeresen ez a misszió, mint András esetében, akinek első szavára indult a testvére: Simon Péter. Gyakoribb, hogy csak hosszú, türelmes és kitartó ismerkedés, beszélgetések és időáldozattal járó közreműködés és látogatások vezetnek eredményre. Istentől kell elkérni a vezettetést, hogy ki az, akihez Krisztus szeretetével közeledni kell, hogyan érheted el, hogy elfogadjon először téged, majd általad Jézust. Jézus azt mondta tanítványainak: „aki titeket befogad, az engem fogad be” (Mt 10:40)

Egy példa. A legidősebb fiam közel 10 évvel ezelőtt azt a látást kapta, hogy a lakókörnyezetünkben néhány társával együtt egy új gyülekezetet plántálnak. Kirendelést is kértek és nyertek erre a gyülekezetüktől. Sorra bejárták a szomszédokat, talán százat is. Mint nagy városban gyakori, közel 20 év után is csak néhány szomszédot ismertek addig. Akik szívesen vették az ismerkedő látogatást, azokat visszahívták. Így indult ... Most van egy 40-50 tagú gyülekezet, mozgalmas ifjúsági misszióval és sok gyermekkel, meg alkalmas igehirdetőkkel.

Minden gyülekezetemben azt tapasztaltam, hogy a kívülről való megtérések nagy részét valamilyen személyes kapcsolat előzte meg egy, vagy több hívő testvérrel.

A másik mód, ahogyan elérhetünk embereket az „előszobák” építése, illetve nyitása a gyülekezethez. Sokan idegenkednek attól, hogy eljöjjenek az imaházunkba istentiszteletre, vagy akár evangélizációra. Számukra kell nyitni ezeket az előszobákat, ahova esetleg szívesen eljönnek, és ha Isten kegyelme megérinti őket innen tovább lépnek Krisztushoz, illetve a gyülekezetbe.

Tulajdonképpen ilyen előszobának számít a már korábban említett nyelvtanfolyam, a sátoros evangélizáció és a csomagosztó evangélizáció. A gyülekezetünk lehetőségeit felmérve és a környezet – a város, a falu – igényeit és szükségét megfigyelve kell elkérnünk a látást, hogy

milyen előszobát helyes megépíteni, illetve nyitni, ahova eljönnek majd az ott lakó emberek. Megemlítek néhány ilyen előszobát: Teaklub. Leginkább utcán kallódó, vagy magányos emberek számára alkalmas misszió. Az sem közömbös, hogy a gyülekezetben élők (főként fiatalok) számára pedig jó és fontos szolgálati lehetőség. Budafokon 1984-ben nyitottunk ilyen, heti egy alkalommal. Ma is működik. Sok gyümölcsöt hozott. Jó látni a gyülekezetben azokat, akik itt indultak. Először az utcáról hívtunk be embereket. Aztán ők maguk hívták a barátaikat. A beszélgetés, a foglalkozás kötetlen, asztalok mellett egy kis uzsonnával. A klubnak vannak rendezvényei: koncertek, előadások, játékok, kirándulások, stb. Debrecenben is működik ilyen. (Budafokon az imaház egyik kistermében, Debrecenben bérelt helységben, egy lakótelepen.)

Deviáns misszió. Ez már nagyobb áldozatot kívánó „előszoba”. A teaklubon derül ki, hogy vannak, akiknek nem elég heti egy estén menedéket nyújtani: hajléktalanok, alkoholisták, kábítószeresek, nevelőintézetből, vagy börtönből szabadulók, stb. Sajnos túl sok ilyen „lecsúszott” ember él köztünk. Magyarországon több százezer. Mi azokon igyekszünk segíteni, akikről kiderül, hogy Krisztusban keresik életük gyógyulását. 1986-ban hoztuk létre a Menedék Alapítványt, amelynek a keretében Fiú-otthon, Leány-otthon, Mamás-otthon és Védett-otthon, valamint egy Menedék-város működik. Az első három Budafokon végzi a szolgálatát. A Védett otthonba – amely Bodrogon létesült – teljes családokba árva illetve eldobott gyerekeket fogadunk. A Menedékvárosban – Kiskunmajsán – önálló életvitelre és természetesen Krisztushoz szeretnénk elvezetni azokat, akik szenvedélybetegségükből megszabadulva erre készek. Rendkívül sok nehézséggel, áldozattal és még több örömmel járó szolgálat ez! De ezen „előszobán” át két önálló baptista gyülekezet jött létre: Bodrogon és Kiskunmajsán. Budafokon pedig a legtöbb bemerítés alkalmán valamelyik itt működő otthonban megtérő is van a fehérruhások között.

Több más előszobát is lehet létesíteni a helyi körülményeknek megfelelően. Valaki azt mondta, hogy Isten „ötlet-dús” Isten. Ad ötleteket, illetve látásokat erre vonatkozóan. Ilyen előszoba lehet pl. könyv és kazetta árusítás, ruhaakciók, keresztyén koncertek, segélykérő telefon, stb., stb.

9. Imaközösségek a gyülekezetben.

Az ima fontosságáról és hatalmáról szóló tanítással és nagy imádkozók életpéldájával számos helyen találkozunk mind az Ó, mind az Újszövetségben. Isten arra válaszol, ha kiáltunk hozzá (Jer 33:3) Így biztat imára: „Ti, kik az Urat emlékeztetitek, ne nyugodjatok, és ne hagyjatok nyugtot neki, míg megújítja, és dicsőségessé teszi Jeruzsálemet e földön” (És 62:6-7) Jézus nemcsak példát mutat az Atyával való szoros közösség ápolásában, hanem tanít is imádkozni.

Arra biztat, hogy kitartóan könyörögjünk, mert Isten odafigyel azokra, akik „éjjel-nappal kiáltanak hozzá!” (Lk 18:1-8) Jézus abban is példánk lehet, hogy kialakított maga körül egy szűk-körű imaközösséget: Pétert, Jánost és Jakabot vitte magával imádkozni a megdicsőülés hegyére. (Mt 17:1), majd a Gecsemáné kerti tusájára (Mt 26:37). Nyilván Jézus imaéletének legfontosabb területe a „titkos kamra” volt, amikor kettesben beszélgettek az Atyával. Mi is ilyen módon tudjuk leginkább elmélyíteni és ápolni az Istennel való személyes kapcsolatunkat. De a személyes hitharcainkban is, még inkább a gyülekezet sokrétű missziós feladatának a betöltéséhez szükség van buzgón imádkozó imaközösségekre. – Más ez, mint a gyülekezet istentiszteleti rendjébe tartozó ima-alkalmak, imaórák. Azokra is szükség van. Az imaközösség tagjai bizonyos konkrét célokért jönnek össze. Ezek a célok lehetnek állandó jellegűek, (igehirdetések, új missziós helyek, közeledők, hűtlenkedők, betegek, stb.) vagy alkalmiak (egy evangélizáció, egy beteg, kísértésben, elesésben lévők, építkezés, stb.)

Meghatározó jelentőségű eseményt éltem át a szolgálatom kezdetén Újpesten erre vonatkozóan. Egy tekintélyes vezető személye körül komoly problémák merültek fel. Az előző lelkipásztor javaslatára határozott ügyintézés történt és kizárták a gyülekezetből. Igen ám, de egyesek egy ívet köröztek, amelyben a gyülekezet tagságának a többsége aláírásával elérte, hogy azonnali hatállyal visszanyerte az illető a tagságát. Ebben a helyzetben kezdtem én – nagyon fiatalon – ott (mint megbízott helyettes) az igehirdetés szolgálatát. Én nem avatkoztam bele ebbe az ügybe: csak rendszeresen hirdetem az Igét. Az Ige viszont – ha a Lélek által szól – megítéli a bűnt, bűnbánatra és a kereszthez hívja a bűnöst. Néhány hónap után az aláírásgyűjtéssel visszavett vezető mozgalmat indított az én eltávolításomra. Ekkor megszólított engem egy csendes, de buzgón imádkozó idős testvérnő és ezt mondta: „Mi 12-en összefogtunk és hetenként egy napot böjtöléssel is rendszeresen, imaközösségben imádkozunk, hogy Isten tisztítsa meg, gyógyítsa meg és újítsa meg a gyülekezetünket. Csatlakoztam hozzájuk. Bár nem volt titkos ez az alkalom, de a gyülekezet nagy többsége nem tudott erről az imaközösségről. Hat hónapig tartott ez a buzgó imaharc. Hat hónap után Isten úgy formálta az eseményeket, hogy minden ügyintézés, vagy tárgyalás nélkül az illető vezető – néhány társával együtt – úgy eltávozott közülünk, hogy soha nem zavarta többé a gyülekezet békéjét. Még abban az évben – több év terméketlensége után – 10 új megtérőnek örvendezhettünk. A következő évben pedig életem egyik legkiemelkedőbb ébredését adta az Úr: 32 fehérruhás pecsételte meg hitét a bemerítéssel.

Ez az újpesti tapasztalat végig kísérte és kíséri a szolgálatomat. Mindegyik gyülekezetben – ahol szolgáltam – nagy áldással voltak imaközösségek. Különösen az evangélizációk előtt; legtöbbször több hónapon át. Isten az imákra válaszol. Az a gyakorlati haszna is van az imaközösségeknek, hogy az együttlét alkalmain a konkrét témában látásokat, ötleteket is

kapunk, azokat megbeszéljük, a feladatokat elosztjuk. Vagyis az imaközösség menet közben, munkaközösséggé is alakul.

Fontos, hogy ezek az imaközösségek nem öncélúan, hanem a gyülekezetért, a gyülekezet különféle missziójáért jöjjenek létre és működjenek, akár állandó, akár alkalmi jelleggel. Ebben nagy segítség az, ha a lelkipásztor és más vezetők nemcsak tudnak az imaközösségről, hanem – amennyire tehetik – részt is vesznek rajta. Ha ez – bármi oknál fogva – nem lehetséges fontos, hogy az imaközösség vezetői rendszeresen konzultáljanak a pásztorral az imatémákról, az imaközösség működéséről. Az is fontos, hogy a gyülekezet érezze magáénak az imaközösséget, azok is, akik nem vesznek részt rajta. A Biblia azt mondja, hogy a Testnek sok tagja van és a tagoknak más-más a feladata és a szolgálata. Bizonyos vagyok abban, hogy egy egészséges Testben – vagyis gyülekezetben – kellenek olyan tagok, akik az imádkozás különleges szolgálatát végzik. Azzal együtt, hogy természetesen a gyülekezet valamennyi tagja – ha élő tag – imádkozó ember.

Jó dolog, ha néha az egész gyülekezet imaközösséggé válik. Olyanformán, hogy egy-egy egészen konkrét és fontos imatémát a gyülekezet elé tárunk és kizárólag azt az Úr elé visszük.

10. Munkatársak kiválasztása, képzése és munkába állítása.

Az eredményes és gyümölcsöző missziómunka mindig csapatmunka, munkatársak összefogása és munkamegosztása van mögötte. Jézus Krisztusban maga Isten jött el közénk, és mint ember is tökéletes és bűn nélküli volt, képességei korlátlanok voltak, mégis azzal kezdte a szolgálatát, hogy munkatársakat – tanítványokat – hívott el, őket képezte, majd rájuk bízta az Evangéliumot. Pál apostol misszióútjai során új és új munkatársakat von maga mellé, akikkel nemcsak együtt munkálkodik, hanem különféle feladatokkal küldi őket a gyülekezetekbe. Valóságos „mozgó szeminárium” veszi körül, akik miközben segítik őt, megtanulják és átveszik a módszereit és a lelkületét. Pl. az ApCsel 20:4-5-ben 7 munkatársa kíséri őt, a Róm 16:1-16-ban 24 nevet sorol fel, akiket Rómában köszönt és a 21-23-ban 7 vele lévő munkatárs köszöntését küldi.

Sok lelkipásztornak gyengéje, hogy mindent maga csinál. Voltam olyan gyülekezetben, ahol a pásztor a szószékről ült a harmónium mellé, majd vezette az énekkart. Aztán panaszkodott, hogy mindent neki „kell” megtennie. Persze a gyülekezet el is várja a pászortól a sokoldalúságot, egyesek dicsérik érte, mások kifogásolják, hogy „senki sem rúghat a labdába mellette”. Van pásztor, aki úgy gondolja, hogy azzal „bizonyít”, ha mindenhez ért, és mindent ő csinál.

A bölcs és gyümölcsözésre törekvő lelkipásztor az első perctől kezdve kéri Istentől és a Lélek vezetése szerint keresi, felismeri, képezi, munkába állítja és segíti a munkatársakat. Súlyos

hiba azt gondolni, hogy csak az a jó, amit te és ahogyan te teszel valamit. Még nagyobb hiba féltékenyen és bizalmatlanul nézni azt, aki kezdeményez, illetve tesz valamit. Inkább állj melléje, együtt keressétek a jó irányt és örülj annak, ha nálad nélkül mennek a dolgok. Isten Lelke minden újjászületett embert munkába akar állítani!

Hogyan találunk jó munkatársakra?

Először is kérd az Urat, – amint Jézus biztat is erre – hogy küldjön munkásokat az Ő aratásába (Mt 9:38) Hangozzanak el igei tanítások és felszólítások ebben a témában. Budafokon a 80-as években Paul Bubar, a Word of Life nemzetközi igazgatója egy istentiszteleten lelki munkára és szolgálatra hívta a hívőket. Az igehirdetés végén kérte, hogy jöjjenek előre azok, akik készek szolgálatba állni. Könnyes örömmel láttam, amikor 86-an jöttek előre, az akkor kb. 250 tagú gyülekezetből. Igyekeztem is élni ezzel a felkínált lehetőséggel.

A következő, amit tennünk kell, hogy tartsunk tanítványsági tanfolyamokat a szolgálni kész testvérek számára. Az utóbbi években nagyon jó és sokféle írásos anyag (füzetek) jelentek meg magyar nyelven ilyen tanfolyamok tartására. Ezek után adjunk bátran és bölcsen – az egyes személyek adottságait és lelki ajándékait figyelembe véve – megbízásokat a legkülönbözőbb szolgálatokban. Figyelembe kell venni Jézusnak azt a kijelentését, hogy a „kevesen hű voltál, sokra bízlak ezután”. Vagyis először kisebb, egyszerűbb feladatokat bízunk a munkatársakra. Fontos az is, hogy a munkatársakat ne hagyjuk magukra: segíteni, tanácsolni kell őket, és együtt imádkozva felmérni, látásokat elkérni az Úrtól a szolgálatukra vonatkozóan. Hinnünk kell abban, hogy „egy az Úr, egy a Lélek” vagyis őket is ugyanaz a Lélek vezeti és ugyanazt az Urat szolgálják. Az a jó, ha egy gyülekezetben az Úr szolgálata sokszínű. mégis egységes. Természetesen ezt az egységet munkálni is kell!

11. **Évenkénti lelkimunkás-konferencia.**

A helyi gyülekezet (illet e körzet) bármilyen szolgálatában álló tagjainak (tehát nemcsak a gyülekezet vezetőségének) legalább 2 napos „elvonulása” az egymással való közösség gyakorlására. A szolgálatban állókat névszerinti meghívóval szoktam meghívni, de nyilvánosan is meghirdetem az alkalmat ilyen kiegészítéssel: „azok is jöjjenek el, akik valamilyen szolgálatot szeretnének és készek vállalni. Budafokon 200 – 275 tagból 40-50-en; Debrecenben a 4-500 tagból 60-70-en; Kecskeméten a 80-100 tagból 30-35-en szoktak eljönni. Ezek a napok a gyülekezet missziójára nézve meghatározó jelentőségűek.

Fontosnak tartom, hogy ez a 2 napos (esetleg péntek déltől szombaton estig tartó) alkalom ne helyben legyen. Csak így érhető el, hogy a résztvevők az elejétől a végéig környezetükből kiszakadva együtt maradjanak. Akik csak pár órára bekukkantani szeretnének, azoknak jelenlététől el kell tekinteni. Budafokon a kialakított helyünk egy üdülőben, kb. 30 km-re,

Debrecenben több évig egy 90 km, majd egy 10-12 km-re lévő üdülőbe mentünk, Kecskeméten előbb egy 50 km-re, majd egy 12-13 km-re lévő üdülőházban kaptunk helyet. Az ellátással ne a konferencia résztvevői foglalkozzanak.

Mi történik ezalatt a rendkívül intenzíven kihasznált másfél – két nap alatt? Az első napon – ha délben kezdjük – éjfélig is eltarthat az, hogy minden jelenlevő személyesen áll az Úr és a munkatársak elé, és körülbelül a következő kérdésekre válaszol: nevem, foglalkozásom, megtérésem, családom, szolgálatom, örömeim, hiányosságaim, imakérésem. A jelenlevők kérdéseket is tehetnek fel, majd személyesen érte imádkozunk. Ezek a személyes világosságra jövések minden alkalommal megvalósítják a 1Jn 1:7-et „Ha világosságban járunk, ahogyan Ő maga világosságban van, akkor közösségünk van egymással és Jézusnak az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.” Igazi szellemi fürdők, a belső megújulás órái ezek! – A második napon a gyülekezet missziós területeit vesszük sorra az illetékesek őszinte beszámolója alapján. Az egyes beszámolók után az ismertetett terület problémáit megbeszéljük; látások, javaslatok, sőt döntések születnek, ilyenkor a feltárt problémák alapján azért a területért, és az ott szolgálókért imádkozunk. Csak példaként említek néhány missziós területet: Vezetőség, Éneklés (énekkar), Ifjúság, Gyermekmunka, Csoportok, Imaközösségek, Istentisztelet, Pénzügyek ... stb., stb.

Több évtizedes tapasztalat alapján mondom, hogy ezek a lelki munkás konferenciák a gyülekezet missziójának „szellemi műhelyeivé” lettek, munkálják a gyülekezet lelki egységét; itt születnek új látások, missziós programok, szolgálatra való odaszánások és új szolgálattevő munkatársak besorakozása. Akik ilyen konferenciákon részt vettek – eddig – csak meghatódva és nagyon pozitívan nyilatkoztak róla. Jézus Krisztus Urunknak a „seregszemléje” és az Ő „napiparancsának” az átvétele ez az alkalom az Ő munkatársai számára.

12. Kiscsoportos közösségek a gyülekezetben.

A lényeg az egymással való közösség gyakorlásán van, amely az Igéről való beszélgetésben és az imaközösségben valósul meg. A maximális létszám a 15-20 fő, de a 8-12 az ideális. „Mindenki vasárnapi iskolájának” is nevezik. Legelőször a jeruzsálemi gyülekezet „találta ki”. A Bibliából tudjuk, hogy a nagy gyülekezet a templom Salamonról elnevezett tornácában jött össze, de a szorosabb közösséget „házanként” gyakorolták (ApCsel 2:46, 5:42) Gyülekezeteinkben a legtöbb helyen csak a gyermekek számára tartották (és tartják) ezt fontosnak. Noha a felnőtteknek ugyanúgy – vagy még inkább – fontos, hogy az Igéről beszélgessenek, problémáikat megosszák egymással, és elmélyült imaközösségben forrjanak össze az Úr előtt. A nagyobb gyülekezetekben lehetetlen is másként az egymás terhének – és

örömének – a vállalása és hordozása, az egymás felé való feloldódás. De a kis szórványban is ugyanolyan fontos, mert a lényeg nem a kis létszámban, hanem a közösség gyakorlásának a tartalmában van. Teológus koromban történt, hogy egy vidéki szórvány-gyülekezet istentiszteletére elkésve érkeztem. Már az utcán hallottam, hogy egy helyi testvér hatalmas hangon prédikál az előtte ülő 6 hallgatónak. Aztán ketten imádkoztak – jól begyakorolt, megszokott imákat – majd énekeltünk és ezzel „megtartottuk” az istentiszteletet. Már akkor is formálisnak és üresnek éreztem ezt. Úgy gondolkodtam, hogy sokkal építőbb lett volna, ha az a 7 ember körbeül, elbeszélget az Igéről, megosztják terheiket, és úgy fordulnak imában Isten elé. Vagy ha az igehirdetés után ezt tették volna. Azóta azt is tudom, hogy az Igéről való beszélgetés – különösen, ha készülünk is rá – sokkal inkább meggazdagít, mintha csak passzívan hallgatom. És ha egy kereső, vágyakozó ember egy ilyen meleg közösséget talál sokkal vonzóbb lesz számára, és könnyebben feloldódik, mintha csak beül a hallgatók közé. Ez persze nem csökkenti a Lélektől ihletett igehirdetés fontosságát. Az ApCsel 2:42 szerint az első gyülekezet tagjai az apostolok tanításain, a kenyér megtörésén és az imádkozáson túl a „közösségben” is gyakorolták magukat. Erre kell a kis csoport.

A kiscsoportos foglalkozást vagy kistermekben, vagy házaknál lehet gyakorolni. Mindegyikre láttam jó példát az amerikai angol nyelvű gyülekezetekben. Torontóban egy 300 tagú gyülekezet tagjai (és a gyermekek) 15 kisteremben gyülekeztek és 1 órás csoportos közösség után mentek az imaházba a közös istentiszteletre. Clevelandban egy kb. 4000 tagú gyülekezetben ugyanezt gyakorolják. Ők nem tudták megmondani a kistermek számát, de a hatalmas méretű imaháznál jóval nagyobb a kistermek épülete. Ugyanezt a gyakorlatot – és létesítményeket – láttam Dél Koreában; meglepetésemre nemcsak a baptista, hanem a presbiteriánus (református) gyülekezetben is.

New-Yersey államban olyan baptista gyülekezetekkel ismerkedtem meg, amelyek házaknál építették ki a kiscsoportos közösségek hálózatát. A csoportok vezetői hetenként együtt vannak, és a lelkipásztorok vezetésével megbeszélik a közös igetémát – amelyet írásban is kézhez kapnak – és az egyes csoportok működését. Vasárnaponként természetesen valamennyien közös istentiszteleteken vesznek részt. Itt a házi csoportok egyben evangélizációs bázisok is, ahova hívogatják a szomszédokat, barátokat, ismerősöket. Ha egy ilyen házi csoport megtérőkkel növekszik az anyagyülekezet támogatásával önálló gyülekezetté alakul. Elmondásuk szerint 30 év alatt a körzetükben 9 új gyülekezet jött létre ilyenformán.

Budafokon 9 kistermet építettünk ilyen céllal. Kevésnek bizonyult. Jelenleg itt a hangsúly a házi-csoportokon van. Debrecenben a meglévő 7-hez még 9 új kistermet építettünk és az imaház nagytermében is működnek kis-csoportok vasárnap 9-10 között. Kecskeméten az

udvari sufnit alakították kistermekké, háznál is van kiscsoport. Reméljük, hogy az épülő új imaházunkban megfelelő számú kistermet fogunk létesíteni a kiscsoportok részére.

A kiscsoportok jó működésének legfontosabb feltétele a megfelelő csoportvezetők felkészítése és a velük való közösség folyamatos ápolása, valamint a közös igei anyag rendszeres kézbeadása. Nagyon jó és hatékony, ha az egyes csoportok missziós munkacsoportokká is válnak: egy-egy vasárnapon szolgálnak a gyülekezetben, misszió utakat, gyülekezetplántálást, közös missziós jellegű kirándulást szerveznek, stb. A kis csoportok jó működése a gyülekezet frissességének és növekedésének egyik leghatékonyabb eszköze.

13. Barátkozók bibliaórája.

Folyamatosan minden héten megtartott alkalom ez, amelyet minden istentiszteleten hirdetünk: „Aki szeretné a Bibliát, Jézus Krisztust megismerni, Hozzá megtérni, a jöjjön erre a bibliaórára!” – hangzik a hirdetés. A „hálózás” jól bevált módszere ez. Valamikor az 50-es években olvastam egy nagy evangélista írását, aki leírta, hogy sok lelkipásztor mindig csak kiveti a hálót, és sohasem húzza be. Hogyan akar így halat fogni? Talán van ott valaki a hallgatók között, aki szeretne közeledni Krisztushoz, de nem tudja, hogyan is induljon? Eléje kell tárnai az utat.

Sok gyülekezetben csak alkalmyszerűen tartanak ilyen bibliaórákat, mintegy a bemelegítésre való felkészítést. 1952 óta én minden gyülekezetben folyamatosan tartottam. Egy-egy bemelegítés után előfordult, hogy maximum 1-2 alkalmon egyedül imádkoztam új megtérőkért a meghirdetett alkalmon. Ez volt a kivétel. Legutóbb 1999 szilveszterén volt Kecskeméten bemelegítésünk. Valamennyi barátkozó bemelegített. Újév napján természetesen hirdettem a barátkozók bibliaóráját. Izgalommal vártam, hogy jön-e valaki? Nagy öröömre már az első alkalomra 5-en jöttek. A gyülekezet élő tagjai is magukévá teszik ezt a „missziós kaput” (mindegyik gyülekezetben ezt tapasztaltam) és hozzák a komolyan vágyakozót erre a bibliaórára. Egyszer-kétszer elkísérik, - mint szülők a gyermeküket az iskolába – aztán jönnek maguktól.

Úgy tekintem ezeket az alkalmakat, mint a gyülekezet „szülőszobáját”. Éppen ezért mindig nagyon sterilen és felkészülten kell megjelenni annak, aki vezeti. Én folyamatosan a szolgálatom nagyon fontos, és szent területének tekintem. Természetesen voltak (és vannak) olyan munkatársak, akik kényszerű távollétemben helyettesítenek. Sok-sok lelki születés – hitben való bizonyosságra jutás – kedves, néha megrázó élményét éltem át ezeken az alkalmakon. Tudatosan kell törekedni arra, hogy az átfogó bibliaismeret mellett – a Szentlélek által munkált – bűnismeretre, bűnbánatra, Krisztus ismeretre és a bűnbocsánat bizonyosságára jussanak el a megtérők. Az évtizedek során szisztematikus anyagom alakult ki, amelynek a

főcímei a következők: A Biblia. Jézus Krisztus. A teremtő Isten. Az ember (teremtése, házassága és bukása). A bűn. Isten közeledése a bűnös emberhez (= a lelkiismeret, a gondviselés, az ígélet, a törvény és a kegyelem szövetsége). Az ember útja Istenhez (= felébredés, megtérés, újjászületés, megszentelődés, a Szentlélek uralma). A gyülekezet - láthatatlan és látható (szertartások, szentsége, küldetése, anyagi fenntartása, reménysége) A baptisták (= múltja, jelene, szervezete). Az anyagot szabadon, beszélgetésszerűen jó előadni; bárki, bármikor közbeszólhasson, kérdezhessen. Ez meg is szokott történni. – Problémát jelenthet, hogy menet közben újabb megtérők csatlakoznak. Ilyenkor az addig átvett anyagot közösen átismételjük (Néha több alkalmon). Rájöttem, hogy ez az ismétlés egyáltalán nem unalmas, sőt nagyon hasznos. Minden új érkezőnek részletesen be kell mutatkoznia, és ilyenkor a régiek is újra bemutatkoznak. Ez is nagyon hasznos, mert másodszorra, harmadszorra már egészen másként mutatkoznak be.

Általában 5-6 hónap – heti 2 órás alkalmakkal – kell ahhoz, hogy „beérjenek” és kérjék a gyülekezetbe való felvételüket, illetve a bemelegítésüket. Gyakran előfordul, hogy nem minden résztvevő kéri még a felvételét. Az ilyenek a következő csoport alapját képezik. Az is előfordul, – bár ez ritkábban – hogy valaki egy ideig eljár a barátkozókhoz, aztán elmarad, és újra kezdi, vagy végleg eltűnik. Vagyis ez a bibliaóra egyfajta szűrőként is működik.

14. Az ifjúsági misszió felkarolása a gyülekezetben.

Talán az első helyre kellett volna tenni, annyira fontos; amelyik gyülekezetben nincsenek fiatalok, annak nincs jövője! A Word of Life International missziós szervezet – amelynek több, mint 50 országban van nagy hatékonysággal működő ifjúsági missziója – kimutatta, hogy világviszonylatban a megtérők 90 %-a 25 év alatti korban tér meg. 14-20 év közötti kor, az önálló döntések időszaka. Ebben a korban szinte minden fiatal lázas hevességgel keresi helyét és boldogságát a világban. E korszakban legalkalmasabb arra, hogy elszakadjon terhes tradícióktól, és újat kezdjen. Mennyire fontos, hogy ez az „új” Isten szerint való legyen, ténylegesen jó és teljes megoldást jelentsen számára. Ebben a korban kell tehát az Evangéliummal elérni a fiatalokat! Pl. Kecskeméten a 4 év 33 megtérőjéből 19 ilyen fiatal és közülük 10-en a konokul hitetlen (vagy bigottan vallásos) háttér kemény ellenállása közepette döntöttek Krisztus mellett, és azóta jó hatékonysággal képviselik Jézust a régi környezetükben. Debrecenben sokkal nagyobb méretekben tapasztaltam ugyanezt.

Fontos, hogy a fiataloknak – még ha kevesen vannak is – legyenek rendszeresen külön alkalmak, ugyanakkor aktívan vegyenek részt a gyülekezet életében, legyenek a misszió motorjai. Azt is fogadják természetes megértéssel, hogy egy jól működő járműben nemcsak kiváló motorra, hanem jó fékberendezésre is szükség van. Nagy baj lehet abból, ha nem

működik a fék, persze abból is ha „beragad” A gyülekezet pásztorja és vezetői a Szentlélek vezetésével és bölcsességével, Krisztus szeretetével és megértő türelmével kell, hogy vezessék a gyülekezet „kocsiját”, hogy sok utast – fiatal és időst – a kívánt célba juttassanak. A fiatalok külön alkalmi legyenek változatosak, de a fő hangsúly maradjon mindig az Igén. Korszerűen, fiatalosan, de a Lélek erejében és tisztán szóljon köztük az Ige. Legyen alkalom az igetémák gyakorlatias – esetleg csoportokban történő – megbeszélésére; a szentség légkörében folyó vitákra. Kapjon széles teret az éneklés, friss, új és új énekek, dicsőítő és üzenetet hordozó énekek, örömteljes lendülettel, de nem fülsüketítő és agresszív gépzene, ahol a vérpezsdítő lüktetés, a tomboló ütemezés teremt izgalmat és testies gerjedelmeket.

Kulcskérdés az ifjúsági vezetők személye. A Szentlélek fegyelme alatt új és új ötletekkel, de változatlan és szilárd szentségben ne a pillanatnyi hatáskeltés legyen a célja, hanem a fiatalok jövőjének építése, a gyülekezet és az evangéliumi misszió összhangja.

Jó, ha a vezető valamivel az idősebb korosztályból való, aki szereti, megérti a fiatalokat, és határozott látása van, mind az eszközöket, mind a célokat illetően. Semmiképpen ne csősz, hanem irányt mutató és tekintélyt hordozó vezető legyen. Hasznosak azok az ifjúság-vezetői tanfolyamok, amelyeket pl. hazánkban rendszeresen tartanak. (ill. tartunk)

Fontos, hogy az ifjúságnak legyen missziós programja, főként a lélekmentés terén. Több helyen nagyon termékenyen működik az osztálymisszió, illetve munkatárs misszió, ami annyit jelent, hogy a fiatalok az ifjúsági alkalmakra elhívják az osztálytársaikat, ill. munkatársaikat. Természetesen nem ötletszerűen, hanem a Lélek vezetése szerint. Jók a különféle kirándulások, amelyek – ha kívül valók is részt vesznek rajta – missziós jellegűvé válnak. Fontos, hogy a fiatalok vállaljanak missziós feladatokat: pl. betegek látogatása, szórványmisszió, gyülekezetplántálás támogatása, istentiszteleteken való közreműködés (bizonyásgtevással, énekkel), stb. Az idősebb korosztállyal való együttműködés egyúttal lelki épülést is szolgál, ha a fiatalok meghívják időseket meghatározott témában való előadásra, az összejöveteleikre.

A jókedv, a humor, a játék, a sport természetes tartozéka az ifjú kornak. A hívó fiataloknak – ha Krisztusban új életet és üdvösséget nyertek még több okuk van örülni, a sport pedig a test egészségének a megőrzésében segít. A mi testünk pedig erőteljesen felértékelődött azzal, hogy a Szentlélek temploma. Így helyes vigyázni az épségére és az egészségére. Ugyanakkor a Szentlélek, aki Jézus Krisztust tette Úrrá bennünk meghatározza a jókedvünk, a humorunk, a játékaink és a sportolásunk, egyszóval az örömeink tartalmát és kifejezésének a módját. A világ örömkertése és humora gyakran démonikus és vitriolos – a sportja pedig erőszakos, letaposó és kegyetlen üzlet. A mi fiataljaink önfeledt örömeikben is maradjanak az Úrban. Ez számukra is a legjobb.

15. Nyitottság minden új számára, a Szentlélek fegyelme alatt.

Minden egyháznak, azon belül a gyülekezeteknek kialakulnak a szokásai, amelyek aztán tradícióként, hagyományként meghatározó jelentőségűekké válnak a közösség életében. Megmutatkozik ez az istentisztelet rendjében, a fegyelmezésben, az éneklésben, sőt még az öltözködésben, hajviseletben és más külsőségekben is.

Ifjúkorom emléke, hogy egy gyülekezeti órán hosszú, nagy vita volt azon, hogy az istentisztelet befejező énekét ülve, vagy állva énekelje-e a gyülekezet. Többen arra hivatkoztak, hogy „már Kornya bácsi idejében is úgy volt”. Egy református gyülekezetbe új fiatal pap érkezett. Amikor az úrvacsorai szereztetési Igét az újfordítású Biblia szerint mondta, az egyik presbitere – arra gondolva, hogy új papja eltévesztette a „szent szöveget” bekiabálta: „ééé... iááá!”

A hagyományokkal kapcsolatosan két tévedést követünk el. Az egyik: ha nem vesszük figyelembe, hanem átgázolunk rajtuk. A másik: ha mereven ragaszkodunk hozzájuk – esetleg jobb meggyőződésünk ellenére is, csupán az emberekre való tekintettel. Jézus tisztelte a „szent” hagyományokat, vagyis az Isten törvényeit. Sőt elmélyítette és megszigorította azokat, amikor a bűn területét a cselekedetekről a szív területére tette át. (pl. „aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el” – Mt 5:28) Ugyanakkor határozottan szembeszállt az Isten törvényére ráakódott emberi hagyományokkal, pl. a szombat, a böjt, a kézmosás, az imádkozás, az étkezés dolgában. Jézus határozottan szellemi forradalmat képviselt a megáporodott levegőjű zsidó vallásosságban. Pál apostol hatalmas jelentőségű „újítást” hozott, amikor kimondta: Krisztusban „már nincs többé görög és zsidó” (Kol 3:11) Fontos azonban, hogy ezt az újítást nem ő találta ki, hanem Isten átformáló keze és különleges kijelentése kötelezte rá. Ugyanakkor kész volt a zsidó tisztulási szertartást vállalni, hogy ezzel a törvény iránt való tiszteletét igazolja (ApCsel 21:26)

Folyamatosan – a Lélek világosságában – vizsgálunk kell azt, hogy az egyes hagyományok a felülről való élet elemei – sőt forrásai-e – vagy (esetleg) a betű és a halál kötelei? Nagy felelősség kimondani (csak önmagunk felé is) akár az egyiket, akár a másikat. Ezt a felelősséget azonban vállalnunk kell! Ha a Szentlélek adja a felismerést, – a látást - ad hozzá szeretetet, türelmet és bölcsességet is, ahogyan kaput nyithatunk az újnak, az életet árasztó kezdeményezéseknek és így ítélet alá kerülhetnek az élet kibontakozását gátló hagyományok, szokások, ember alkotta szabályok.

A hagyományos és az új közötti feszültség egyik legismertebb területe az éneklés és a zene a gyülekezetben. Nem térhetek ki itt ennek a sokakat érintő és széles körű vitának az ismertetésére. Csak annyit, hogy a zsoltárok több helyen arra bízgatnak: „Énekeljétek új

éneket az Úrnak!” (Zsolt 96:1) Szűkkeblű, emberi és önző gondolkodás az, ha bármelyik stílus védelmében valaki a saját ízlésének az egyedüli szentségét akarja bizonyítani. Tiszteljük és szeressük a régi klasszikus dallamokat és szövegeket, de örüljünk az új, talán könnyedebb, de üzenetet közvetítő és örömet gerjesztő énekeknek is! A szélsőségektől pedig őrizkedjünk (agresszív gépzene, hevimetal, stb.) Örömteljes tapasztalatom, hogy a Lélek uralma alatt jól megfér együtt a gyülekezetben mindkét irány. Azt pedig kifejezetten biblikusnak tartom, hogy adjunk helyet rendszeresen a dicsőítő éneklésnek.

Tapasztalatom szerint több termékeny újat hoztak gyülekezeteink missziójába a külföldi missziós társaságok. Éppen ezért – megfelelő mértéket tartva – mi szívesen munkálkodunk velük.

Feszültség forrása még gyülekezeteinkben az öröm kifejezésének a módja. Valamennyien valljuk, hogy „Örüljete az Úrban” (Fil 4:4), de miként helyes kifejezni az örömünket, pl. az istentiszteleteken? Helytelenítem azt, hogy tapssal – vagy más technikai módszerrel – gerjesszünk örömet, de ha Isten Lelke örömmel tölt be – azt valamilyen módon ki kellene fejezni, nyilvánvalóvá kell tenni! Olykor esetleg tapssal is. Úgy gondolom, hogy a mi baptista gyülekezeteink gátlásosak ebben. Meg kell találnunk a módját, ahogyan a szabadítás öröme nemcsak kinyilvánítjuk, hanem kívánatosá is tesszük!

16. A gyermekmisszió felkarolása.

Nem fontossági sorrendet jelez az, hogy ez az utolsó pontom, a gyülekezet növekedésének titkát keresve. A gyermekmisszió kiemelkedő fontossága – gondolom – senki számára sem vitás. Gondoljunk Mózesre, aki bizonyára csak néhány évet élt szülei családjában (a fáraó leányának megbízása alapján), de ez elég volt ahhoz, hogy Isten ismeretére teljes szívvel és hittel eljusson. Sámuel szinte gyermekként lett Izrael prófétája. Timóteusnak is azt írja Pál: „gyermekségedtől ismered a szent írásokat” (2Tim 3:15) Ismerős Jézus szava is: „Engedjétek, hogy hozzám jöjjenek a kisgyermek” (Mt 19:14) Amit a gyermek lelkének tiszta lapjára írunk, általában meghozza termését.

Én is hálás vagyok azért, hogy szüleim már az anyatejjel belém táplálták Isten ismeretét és a hitet. (Édesanyám elmondta, hogy mielőtt szoptatott, mindig összetette imára a kezeimet.) Nagyon hálás vagyok a vasárnapi iskolai tanítóimért, akik megszerettették velem a Bibliát és a gyülekezetet. Ez segítség volt ahhoz, hogy később Jézus Krisztust is megismertem és úrrá tettem az életemben.

Egy megható eset: 1949-ben egy oroszhadifogságból hazatérő súlyosan beteg ember keresett fel Újpesten. Ez az ember gyermekkorában egy hívő iskolatárs hívására néhányszor elment vasárnapi iskolába. Több éves hadifogsága alatt megelevenedett benne ennek az emléke.

Elhatározta, hogy az első „szabad” napján felkeres egy baptista gyülekezetet. Amikor – a fogságból hazajövet – Budapesten megadatott neki ez az első „szabad” nap, egy az utcán megkérdezett, ismeretlen ember az újpesti imaház címét adta meg neki. Így került hozzánk. Megvendégtük, felöltöztettük, Bibliát, könyveket adva neki bocsátottuk el a Békés-Gyulai Szanatóriumba, ahova a beutalója szolt. Utána több levelet váltottunk, amelyekből kiderült, hogy őszinte hitben befogadta Jézust személyes megváltójaként a szívébe. Kérésemre gyulai testvérek meg is látogatták őt. Néhány hónap múlva egy rendőr kopogtatott be hozzánk. Elmondta, hogy ez az ember a Szanatóriumban meghalt, s mivel csupán az én címemet találták nála, aziránt érdeklődött, hogy rokona vagyok-e az elhalt embernek. Igen – mondtam – testvérem lett a Krisztusban. – Könnybe lábadt szemmel, meghatódva emlékezem erre a történetre. Nagyon megerősített akkor abban, hogy mennyire fontos a gyermekmisszió!

Több gyermekmissziós szervezet is működik hazánkban: pl. a VISZ, az AVANNA. A leghatékonyabban azonban a gyülekezetek végezhetik – sok helyen végzik is – ezt a szolgálatot. A nevezett szervezetek, de a közösségünk is, rendszeresen foglalkoznak gyermekmunkások képzésével. Az élni akaró gyülekezetek arra igyekeznek, – és áldozatot is hoznak azért – hogy minél többen kiképzést nyerjenek a gyermek-munkára.

Vitatott probléma, hogy hány éves kortól helyes megtérésre (döntésre) hívni a gyermekeket? A nevezett missziós szervezetek már 5-6 éves kortól határozott döntésre szólítják meg őket. Van olyan álláspont, amely szerint csak a Bibliát kell megismertetni a gyermekekkel, és a döntést, valamint annak idejét rájuk kell bízni. Az én álláspontom valahol a kettő között van. Döntésre – különösen a mi gyermekeinket – csak akkor látom érettnak, ha érzékelhető módon őszinte – az Igére és nemcsak az érzéseire épülő – bűnismeretre és bűnbánatra jutott, és ez a komoly felismerés készíti őt Jézushoz, és az Ő keresztyéhez, hogy bűneire bocsánatot és kegyelmet nyerjen. Pl. ez év elején egy 10 éves kislány jelent meg a barátok Bibliaóráján. Fiatal kora miatt bizalmatlan voltam iránta. De a bemutatkozásban olyan világosan és hitelesen adta elő azt, hogy miként jutott bűnismeretre és bűnbánatra, valamint azt, hogy Jézus Krisztus halála által megnyerte bűneinek a bocsánatát, hogy meg kellett hajolnom a Szentlélek elvégzett munkája előtt. A kort tehát nem lehet meghatározni, de a megtérés gyümölcseit határozottan fel kell ismernünk ahhoz, hogy bemeztésre alkalmasnak fogadjuk el a gyermekeket.

Fontosnak tartom, hogy kívülről való gyermekeket is érjünk el. Kecskeméten a gyermek csoportok havonta „szülinapi-bulit” rendeznek, amelyen közösen megünneplik annak a hónapnak a születésnapjait. Erre meghívják az osztálytársakat, sőt azoknak a szüleit is. Az ünnepségen pedig a köszöntéseken, és a vendégségen, meg a sok éneken kívül az Evangélium is elhangzik.

Fontos, hogy a gyülekezet legyen vonzó meleg otthon a gyermekek számára. A szeretet és a megértés türelmével kell elhordoznunk, hogy a gyermekek mozgékonyak, esetleg sírnak, vagy szemetelnek is az istentiszteleten. A csoportos foglalkozáson pedig – megfelelő ábrázoló eszközökkel – a Biblia történetei által az Ige hitre vezető ismeretét és erkölcsi értékrendet ültethetünk a gyermekekbe. Persze előfordul, hogy azokat a felnőtteket is el kell hordoznunk, akik korholják, intik, néha keményen és türelmetlenül szidják a gyermekeket (és olykor a szülőket is) a gyerekek (szerintük) „tűrhetetlen” magatartása miatt. Elhordozó szeretettel mutassunk jó példát az ilyeneknek.

Jó, ha a gyermekek énekekkel, versekkel – a nagyobbak bizonyágtétellel – szolgálnak a gyülekezetben. Anyák napja, karácsony, különösen elképzeltetlen a gyermekek közreműködése nélkül. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy túl sokat ne szerepeltessük őket, vagy közülük egyeseket. Fennáll ugyanis a veszély, hogy a bennük lévő hiuság annyira megerősödik, hogy komoly akadálya lesz a megtérésüknek.

Igei látások a házassággal kapcsolatban.

(Kérdések: Törvény, vagy az ember? Igazság, vagy a szeretet? Ortodoxia, vagy a kegyelem?
Hogyan lehet Krisztus szerint élni és ítélni a házassági problémákban?)

Ez a tanulmány konkrét kérdések nyomán született. 1995 októberében búcsúztam el a Debreceni Baptista Gyülekezetétől, ahol hat évig szolgáltam lelkipásztorként. A hat év alatt több mint 190 új megtérőt merítettünk be. Ezek közül mintegy 150-en kívülről — nem baptista, illetve nem vallásos háttérből — épültek be a gyülekezetbe. Távozásom után néhány esetben felmerült a kérdés, hogy a házasság, a házasságkötés dolgában mi legyen a biblikusan helyes gyülekezeti álláspont. Ezekben a kérdésekben maguk az érintett gyülekezeti tagok, majd a gyülekezet lelkipásztora is megkeresett kérdéseikkel.

Ekkor — komoly elcsendesedés és igetanulmányozás után — hiszem, hogy a Szentlélek ihletése alapján, a Debreceni Gyülekezet vezetőségének címezve írtam az itt közzétett látást.

Korunk embere, gondolkodása, közerkölcsi szemlélete teljesen szekularizálódott. A férfi és a nő kapcsolatában természetes szokássá – sokak számára egyenesen a „haladó” gondolkodás jellemzőjévé vált – sok olyan magatartás, döntés, cselekedet és életforma, amely a Biblia mérlegén elítélendő bűn és megengedhetetlen: pl. a házasság előtti szexuális kapcsolatok. Megromlott és széthullott házasságok tömege vesz körül. A válás és az újraraházasodás sokak számára alig jelent többet, mint egy lakáscsere, vagy munkahely csere. Szaporodnak a házasságkötés nélküli alkalmi, vagy tartós együttélések, a futó kapcsolatok ezernyi bonyodalommal. A rádióban, TV-ben, általában a sajtóban nemcsak természetesnek tartják arról írni, beszélni, hogy világhírességek – akik szellemi kenyérrel táplálják az emberiséget – hányadik házasságban élnek, és milyen egyéb szerelmi kapcsolataik voltak, vannak, hanem szinte ezt tekintik a sikeres élet jellemzőjének. Mindezek nyomán idegrocns, szenvedélyekbe menekülő, lelkileg, és anyagilag csődbe jutott felnőttek és sérült gyermekek tömege él körülöttünk.

A mi megítélésünkben nagy különbség van az anyakönyvezett házasság, és az un. élettársi kapcsolat között. Természetes – az igei gondolkodással összhangban lévő – igényünk, hogy egy férfi és egy nő felelősen vállalja egymást, és „hivatalosan”, sőt Isten színe előtt is lépjen

frigyre, kössön házasságot. Kérdés azonban, hogy Isten oldaláról nézve, nem számít e házasságnak az a tudatosan vállalt ún. „élettársi” kapcsolat is, amely csak abban különbözik a „bejegyzett” házasságtól, hogy nem vállalják a földi törvények előtti felelősséget egymásért, és kapcsolatukért? További kérdés, hogy ha nem tekintjük elkötelező erejű házassági közösségnek az élettársi kapcsolatot, Isten szerint házasságnak kell e tekintenünk azt az együttélést, amely csak a polgári hatóság előtt kötött, és nem nyert megszentelést az Isten színe előtt? (Ismeretes, hogy a Római katolikus egyház nem tekinti „szentségi” házasságnak az ilyeneket.)

Mi – Isten gyermekei – itt élünk ebben az erkölcsileg fellazult, bonyodalmakkal teli világban. Itt kell képviselnünk a szent, igaz Istent, és az Ő akaratát és tanítását, amelyet a Bibliából ismerünk, élünk és hirdetünk. Küldetésünk a mai világban élő emberek felé szól. Sőt számolnunk kell azzal, hogy éppen azok fordulnak Isten felé és hallják meg a bűnbocsánat üzenetét, és a megbékélésre hívó evangéliumot, akiknek a legkülönbözőbb bűnök, és bonyodalmak terhelték meg az életüket. Gyakori, hogy elváltak, esetleg több válás, vagy élettársi kapcsolat, s számtalan egyéb partneri kapcsolat után borulnak le őszinte bűnbánattal Krisztus keresztyé alá. Jézusról pedig azt tudjuk, hogy nem az igazakért, hanem a bűnösökért jött. Ő fogadta a mások által megvetett bűnös asszonyt (Lk 7:36-50) és szeretettel megszólítja a már öt férjtől elvált és akkor éppen élettársi kapcsolatban élő Samáriai nőt. (Jn 4:6-42)

Kérdések özöne merül fel a mélyről, messziről, és sok bonyodalom terhével Krisztushoz menekülő emberekkel kapcsolatosan. Mennyire, és miben vonatkozik egy megtérő ember régi életének bonyodalmaira, bűneire, következményekkel járó kapcsolataira is az, hogy „aki Krisztusban van új teremtés az, a régiek elmúltak, imé újjá lett minden” (2Kor 5:17) Nincs megírva, hogy pl. a megtérő Samáriai asszonyt melyik férjéhez küldte vissza Jézus, vagy új életében esetleg új házasságot köthetett-e, illetve élete végéig egyedül kellett e maradnia? (Persze jó, hogy nincs megírva, mert mi bizonyára rendszabályt csinálnánk belőle). Megdöbbentő lehet számunkra az is, hogy Jézus – aki nem azért jött, hogy a mózesi törvényt eltörölje, hanem, hogy betöltse – törvényellenesen védelmébe vette a házasságtörő nőt (Jn 8:1-11), holott a 3Móz 20:10-ben, és az 5Móz 22:12-ben világosan le van írva, hogy ilyen esetben halálra kell kövezni a vétkezőt, ill. a vétkezőket. Úgy tűnik Jézus számára mindig az ember, az ember megmentése volt a fontosabb, mint a törvény annak betűszerinti érvényesítése. — Jézushoz nem fért bűn, gyűlölte a bűnt, nem lehet szó arról, hogy megalkudott volna bármilyen bűnnel. De a bűnös embert annyira szerette, hogy magára vállalta bűnének büntetését, a halált, és úgy bocsát meg neki, hogy többé nem emlékszik a bűnére. (Természetesen azt igényli: „menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!”) — És

ami számunkra, a gyülekezetünkre gondolva nagyon fontos: a kegyelmi gondolkodás, a kegyelem és szeretet légköre egyedül az, amelyben a Szentlélek hatalmasan munkálkodik, halálból életre hoz embereket, begyógyít gyógyíthatatlannak vélt régi sebeket, és újat kezd, egészen újat a megtérő emberek életében.

Tanulságos elgondolkodni azon, hogy a változhatatlan szent Isten hogyan hordozta, nevelte és intette választott népét kegyelmesen, amely a történelem során nem tudta magát kivonni a változó korok, és társadalmak gonoszságának, és elhajlásainak hatása alól. Isten Igéje határozott abban, hogy a házasság egy férfi és egy nő egész életre szóló frigye, és elkötelezettsége egymás felé. Jézus maga is idézte az Igét: „. . . lesznek ketten egy testté” (Mk 10:8). Eltöprenghetünk azonban azon, hogy miért engedte meg Isten pl. Jákobnak – az Ő választottjának – hogy két felesége és két ágyasa legyen, és a négy asszonytól származott Izrael tizenkét törzse? — Vajon hogyan is lehet mérlegelnünk azt, hogy Dávidnak – az Isten szíve szerint való férfiúnak – több száz felesége, és ágyasa volt? (Igaz, hogy Isten határozottan megítélte azért, mert ez sem volt neki elég, és Betsabéval – Uriás feleségével – vétkezett. Őszinte bűnbánata nyomán Isten megbocsátott neki, de e bűnének következményeit nem kerülhette el. (2Sám 12:7-14). Sehol sem találunk Isten részéről kárhoztató ítéletet a sok feleség, és ágyas miatt, sem Jákób, sem Dávid esetében. Azt kell gondolnunk, hogy Isten megengedte ezt Jákobnak és Dávidnak is, noha nem volt tetszésére? Elnézte (?), tudomásul vette (?), hogy Jákob korában a többnejűség bevett „gyakorlat” volt az ott élő népek között, és hogy Dávid korában pedig a királyi méltósághoz tartozott a sok feleség és ágyas tartása? Ezzel együtt Dávid kiemelkedő jelentőségű prófétája volt Istennek, és folyamatosan példaként állította utódai elé az ő istenfélelmét és hűségét. Mindenesetre azt kell látnunk, hogy Isten szent emberei sem tudták kivonni magukat koruk elhajlásainak hatása alól. Jézus így indokolja ezt: „Mózes a ti szívetek keménysége miatt engedte meg nektek, hogy feleségeiteket elbocsássátok, de kezdettől fogva nem így volt.” (Mt 19:8) Talán kissé merészen fogalmazva Isten kegyelmesen hordozta el – a házasság területén is – a nyilvánvaló elhajlásokat népe életében, és csak ott ítélte határozottan, ahol a korra jellemző gyakorlatot is átlépte (pl. Dávid). Isten az Ószövetségben törvényt adott népének, amelyet számon is kért, de szeretete és kegyelme emberközpontú volt. A törvény mérlegén mérve bűnös és esendő embereket választott ki, és hívott el, dicsőítette meg magát bennük. Eszközévé tette az ágyastartó, vagy csaló pátriárkákat, a gyilkos Mózeszt, a bűnbe eső Dávidot, akik az Ő bocsánata és kegyelme által lettek és maradtak Isten nagy emberei. Bűnbánatuk, hitük, hűségük, és istenfélelmük marad örök példa minden ember számára. Üdvösségük, és kiemelkedő

jelentőségük nem a jóságuk, vagy makulátlan életük eredménye, hanem a mindenható Isten kegyelmének ajándéka.

Az Újszövetségben Jézus Krisztusnak és általa a kegyelmi gondolkodásnak még inkább az a legfőbb törekvése, hogy embereket mentsen halálból az életre, nem mérlegelve az elveszett ember múltját. „Tanuljátok meg, mit jelent ez: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot, mert nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket” (Mt 9:13) – szöveg Jézus, amikor a zsinagógában élő, a törvényekhez ragaszkodó, és mélyen istenfélő farizeusok megbotránkoztak benne, mert Ő és tanítványai – a kialakult törvényes rendet megtörve – bementek egy vámszedő házába, és közösséget vállaltak vele, és barátaival. Lévinek – a későbbi Máténak – a házában történt ez. Kiszámíthatatlan, hogy milyen gazdag áldásözön közvetítője lett ez a Máté – ha csak arra gondolunk, hogy ő írta a róla elnevezett evangéliumot. A legfontosabb – amit ez a történet is igazol, hogy Jézus számára a bűnös ember megkeresése és megtartása volt a mindenek fölött álló cél. E cél eléréseért kész volt megtörni a törvényes rendet, még ha emiatt megbotránkoztak is benne. (Lk 19:1-10)

Jézus a házasság dolgában határozott rendet teremtett. Egyértelművé tette a monogám házasság egyedüli helyes és Isten szerinti rendjét: „Ketten lesznek egy testté” (Mt 19:5). Kijelenti, hogy „amit az Isten egybekötött, ember azt el ne válassa” (Mt 19:6). A feleség (és bizonyára a férj) elbocsátására – tehát az elválásra – egyetlen elfogadható okot nevezett meg: „Mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét – a paráznaság esetét kivéve – és mást vesz feleségül: az házasságtörő”.

Figyelemre méltó tehát, hogy Jézus szerint a hűtlenségnek az a formája, amikor a hűtlen fél egy harmadik személlyel létesít testi kapcsolatot, elfogadható ok az elbocsátásra (válásra). — Ugyanakkor az egész Biblia tanítása alapján mondhatjuk, hogy megbánás és visszafordulás esetén, Krisztushoz, és az ő követőjéhez a megbocsátás, és a házastársi megbékélés az illendő, és a helyesebb.

Vagyis van egy törvényes rend, amelynek alapján – paráznaság esetén – jogos az elválás, de magasabb rendű és Krisztus-szerűbb megoldás a bűnbánat, a bocsánat, és a házasság gyógyulása. A jog, az igazság felett győzzön a szeretet!

Pál apostol való oknak mondja azt „ha a hitetlen házastárs válni akar, váljék el”. De hozzáteszi „arra hívott el minket az Isten, hogy békességben éljünk, mert mit tudod vajon megmentheted a férjedet? (feleségedet) (1Kor 7:15-16) Megint van egy „jogos” lehetőség a válásra, de azt kéri az apostol, hogy a szeretet erejében élve, az ember (a házastárs) megmentéséért ne éljen a joggal. Azt is írja Pál apostol: „az asszony ne váljon el a férjétől”. „Ha azonban elválják, maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki a férjével. A férfi se

bocsássa el a feleségét.” (1Kor 7:10-11) Kérdés: az ilyen elvált, illetve egyedül maradt volt házastársra már nem vonatkozik: „A paráznaság (elkerülése) miatt azonban mindenkinek legyen saját felesége, és minden asszonynak saját férje.” „Ha azonban nem tudják magukat megtartóztatni, házasodjanak meg, mert jobb házasságban élni, mint égni” ? (1Kor 7:2, 8-9) Egy másik kérdés: mikor „hal meg” a férj, illetve a feleség számára a másik házastárs (1Kor 7:39). Csak akkor, ha fizikailag is meghalt? Ha tehát valakit elhagyott a házastársa és másik házasságot, vagy élettársi kapcsolatot kötött – és ez sajnos manapság elég gyakori – a magára maradt fél – ha a Biblia szabályozásához szigorúan ragaszkodik nem léphet új házasságra, amíg a volt házastársa meg nem hal? Vajon nem halt meg az ő számára, amikor egy új, és tartós életközösségre lépett valaki mással? Vagy továbbra is azért kell imádkoznia (és arra kell törekednie), hogy volt házastársának új házassága is hulljon szét és térjen vissza őhozzá? (Talán már gyermek is született az új házasságában?) Azt kell megállapítanunk, hogy a Sátán a nagy Diabolusz, lelkünk ellensége – a házasság terén sok és egyre több ember életében rendkívül zavarossá tette a helyzetet. Ha külön – külön vizsgáljuk is az egyes eseteket nem könnyű a bibliai „szabályokat” és előírásokat helyesen alkalmazni. Félelemmel kell arra gondolnunk, hogy ha egy sok bonyodalommal tele élet (- házasság, elválás, élettársi kapcsolatok, kalandok, stb. -) után megtért ember Krisztusban valóságos új életet nyert, helyes e kimondani, hogy egyedül az felel meg a bibliai normának és szabályoknak, ha valamelyik régi (megtérése előtti) kapcsolatát teszi Isten előtt szentté és hitelessé? Ha a régi kapcsolatból valamelyik házastárs, vagy élettárs abban a kegyelemben részesül, hogy szintén megtér – ez könnyebbé teszi a helyzetet: természetesnek látszik, hogy ezt a kapcsolatot kell Isten előtt szentté és hitelessé tenni. Erre mindenképpen törekedni kell, de helyes e ezt a kényszerítés eszközével tenni: Mit tegyünk akkor ha a megtért, és már jóval a megtérése előtt elvált hívő ember azt állítja - talán Isten előtt komolyan megharcolva -, hogy a korábbi valamennyi széthullt házasságát, és élettársi kapcsolatát utólag sem képes Istentől valónak elfogadni? Visszatekintve úgy értékeli, hogy könnyelmű és meggondolatlan módon jöttek létre korábbi kapcsolatai. Nyilván akkor is házasság volt a házasság, ha komolytalanul, és hitetlenül kötötte – különösen annak tekintendő, ha gyermekük is született. Mégis kérdés: ki lehet e zárni azt a lehetőséget, hogy egy könnyelműen kötött házasság nem volt Istentől való?

A mai élet — sajnos — ilyen problémákat vet fel. És éppen ott, ahol voltak és vannak jelentős számban megtérések a világból, és beépülnek a gyülekezetbe az új élet örömével, a bonyodalmak tömegéből Krisztushoz menekülő emberek. Ahol nincsenek megtérések a világból, ott kevésbé adódnak ilyen bonyolult esetek. Vagy csak olyanokat fogadjunk a

gyülekezeteinkbe, akiknek nincsenek az előéletükben bonyodalmak? Ezzel a bűnösöket hazaváró Krisztust távolítanánk el a gyülekezetből! Hallatlan felelősség, hogy úgy alkalmazzuk az Írások igazságát, hogy az megigazító kegyelem legyen, és ki ne üzzük a gyülekezetből a szeretet melegének légkörét, mert azzal az Élet forrását dugaszoljuk el!

Mivel lehetetlen az összes felmerült kérdésre kategorikusan egyértelmű, és konkrét válaszokat adni, inkább néhány alapelvet (szempontot) fogalmazok meg az elmondottak alapján:

1. A házasságra, a férfi és a nő kapcsolatára vonatkozó valamennyi bibliai kijelentés, parancsolat, és szabályozás szent és igaz, és azokat komolyan kell vennünk. Aki ezek bármelyike ellen vét, azzal Isten ellen, és saját maga ellen vétkezik. Ugyanakkor bűnbánat és megtérés esetén Jézus Krisztus által a bűnbocsánat kegyelme az e téren elkövetett bűnökre is teljes.
2. Alapvető álláspontként kell kezelni, hogy a házasság Isten szerzése, és egy férfi, és egy nő egész életre szóló frigye, amelyre Isten színe előtt – a leendő házastársak fogadalomtétele alapján – Isten megszentelő kegyelmét és áldását kell kérni.
3. Házasságnak kell tekintenünk azt a házasságot is, amely nem Isten színe előtt kötött, ha a polgári hatóság előtt megkötötték. Ajánlatos azonban, hogy – ha az ilyen házastársak megtérnek – kezdeményezzék, hogy házasságukra – ünnepélyes formában – utólag Isten áldását kérjék.
4. Isten előtt két ember egymás felé vállalt elkötelezettségének kell tekinteni azt a tudatosan vállalt, tartós együttélést is, amely nem került anyakönyvi bejegyzésre. („élettársi kapcsolat”) Természetesen azzal az igénnyel, hogy mind a polgári hatóság előtt, mind Isten színe előtt erősítsék meg a frigyüket.

5. A Biblia szerint három elfogadható válási ok van:
 - Paráznaság (hűtlen elhagyás: Mt 19:9)
 - Ha a hitetlen fél válni akar (1Kor 7:11)
 - Valami más összeférhetetlenség: 1Kor 7:10-11. Ez utóbbinál teszi hozzá Pál apostol, hogy „ha azonban elválik maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki férjével” (illetve feleségével.)
6. Ha valaki a saját paráznasága, vagy a házastárs hite miatt vált el, és más személlyel tartós házassági (vagy élettársi) kapcsolatra lépett, ezzel a volt házastársa számára „meghalt” és őt szabaddá tette.
7. Jézus Krisztus az övéit megbocsátó szeretetben részesítette. Ez arra kötelezi Isten gyermekeit, hogy a házastárs hűtlensége (paráznasága), hitetlensége, vagy összeférhetetlensége miatt se keressen elválást, sőt inkább mindkét házastárs legyen kész megalázkodni, bűnbánatot tartani, egész szívvel megbocsátani, és egymást szeretettel elhordozni, hogy a válságba került házasságuk meggyógyuljon. Ez szolgálja Isten nagyobb dicsőségét.
8. A Biblia szerint újjászületett hívő ember csak hívővel kössön házasságot. Saját magának szerez iszonyú terhet az, aki ezt az isteni akaratot semmibe veszi. Ezért mindent meg kell tenni – a fiataljaink és a szülők nevelését illetően – azért, hogy felemás igájú házasságok ne jöjjenek létre! Ha azonban – engedetlenül – mégis létrejön hívő és nem hívő jegyessége, attól a naptól kezdve azért kell megtenni mindent, hogy most már mindketten Isten gyermekei legyenek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ilyen jegyesség esetén a gyülekezeti tag tagságát fel kell függeszteni. Ugyanakkor nem helyes megtagadni tőlük a hozzájuk szóló Igét, és az értük elmondandó ünnepélyes imát, mert ezzel általában mindkettőjüket (esetleg még másokat is) Krisztustól, és a gyülekezettől is eltávolítjuk.
9. Elvált, vagy huzamosan élettársi kapcsolatban élő személyek megtérése esetén azt kell munkálnunk, hogy a volt házastárs, illetve élettárs is térjen meg, és Isten színe előtt szenteltessék meg a frigyük. Ha azonban a volt házastárs, illetve élettárs nem kész a

megtérésre, sem a további megszentelt együttélésre, a hívővé lett fél szabad arra, hogy új személlyel megszentelt házasságot kössön.

10. Amennyiben egy megtért és újjászületett személy korábbi hitetlen életében több házastársi, illetve élettársi kapcsolat is volt, vele együtt az Úr színe előtt komolyan meg kell vizsgálni, hogy nem azok közül kell e házasságban megszentelni valamelyik kapcsolatot. Különösen, ha közös gyermekük is van, és még inkább ha a volt házastárs (élettárs) valamelyike szintén megtért.
11. A szabályoknál, a betűnél mindig legyen és maradjon fontosabb az ember! Esetenként kell vizsgálnunk és meg kell látnunk, ha valaki mély bűnbánatban és megtisztultan vette Isten vezetését. Előfordulhat, hogy a komolyan megharcolt döntést kell tudomásul vennünk, még ha a törvény betűje „megkövezést” írna is elő. A gyülekezet maradjon az Irgalmasság háza, ne váljék rideg törvényházzá.
12. Előfordul, hogy a gyülekezet – főként a gyülekezetben élő fiatalok – szentségének védelmében olyan intézkedést kell hoznunk, amely a Biblia tanítása szerint jogos, és szükséges, de a megítélt személyekre vonatkozóan fájdalmas. Ha azonban az illetőket tényleg Isten vezette döntésükben, akkor alázatosan el tudják viselni a gyülekezeti intézkedést. (Pl. felemás iga vállalása esetén a hívő fél tagságának a felfüggesztését addig, amíg a hűségét az új helyzetében is bizonyítja.)
13. Előfordul, hogy Isten megbocsátotta házasság területén elkövetett bűnöket (pl. válást – tisztátalan kapcsolatot, stb.) ezt a bocsánatot – a megváltozott élet bizonyosága alapján – a gyülekezet is tudomásul vette – de a bűn következményeit ettől függetlenül – a vétkezőnek – hordoznia kell. (Lásd Dávid.) (Például: szerzett betegség, gyermektartás, zaklatások, vádak)
14. Ha házassági bonyodalmak után tér meg és kezd új életet valaki, krisztusi életének abban is meg kell mutatkoznia, hogy felelősséget érez azokért, akiket hűtlenül elhagyott (volt feleség, gyermek) és – ha azok elfogadják, és különösen, ha rászorulnak – az értük való

imádkozáson és a polgári törvényben előírt kötelezettségeken túl – lelkileg, és anyagilag is támogatja őket.

A szent és nagy titok: megismerni azt a hitet, amelyről Jézus így nyilatkozott: „aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek” (Jn 7:38) János, az Evangélium írója részben megfejt a titkot, amikor így folytatja: „ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni”. (Jn 7:39) — Azért mondom, hogy csak részben fejtette meg János a titkot, mert a Szentlélek már eljött, jelen van, sőt bennünk lakik, be akar tölteni, győzelmes eszközzé — élő víz forrásává — akar és tud tenni minket! Mi hiányzik még? A Jézus Krisztusban való hit titkát és útját kell megtalálnunk! Jézus azt mondja: „aki hisz énbenem” annak a belsejéből árasztja az élő víz folyamát a Szentlélek. A kérdés tehát az: hogyan nyerhetjük meg a Jézus Krisztusban való hitnek azt a kívánatos mértékét és erejét, amely élő vizet árasztó folyamává teszi ajkunkon az Igét, a bizonyágtételt, az énekeket, és minden szolgálatunkat?

Ennek a titoknak a megfejtésére induljunk, amikor ezt a kis könyvet a kezünkbe vesszük. Ne feledjük, nem módszereket, nem missziós stratégiát kell tanulnunk! Még akkor sem, ha természetesen a lélekmentés evangéliumi szolgálata mindig bizonyos tevékenységekben valósul meg. Az apostolok is — olykor halált megvető bátorsággal — tevékenykedtek. Jézus maga is éjt nappallá téve munkálkodott földön járta idején, annyira, hogy „még enni sem tudtak emiatt” (Mk 3:20)

A lényeg azonban az, hogy Jézus és az apostolok minden lépést hitben tettek meg, és minden szót hitben mondtak ki. Vagyis semmit sem tettek a maguk terve, elgondolása és akarata szerint, hanem a legapróbb részletekig engedelmesen úgy, és azt, amit az Atya — hit által — kijelentett számukra.